AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

"Tėvynė" 307 W. 30th St.

o. 50 Vol. II. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS. 16 d. Groudžio (Dec.), 1915 m. 4 cents per copy Metas II.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Anglo - Francuzų Kariumenė, kuri Kovoja Pietinėje Serbijoje Pasitraukė į Graikiją.

Sąjungiečiai ketina žiemavoti Saloniki apielinkėje ir pradėti didelį ofensyvą pavasaryje. Anglai, kurie pasitraukė nuo Bagdado gavo sudrutinimų ir atlaiko turkų užpuolimus. Austro-vokiečiai sutrumpino savo centrą Rusijoje ir pasitraukė nuo Lembergo. Austrai paėmė daug serbų ir juodkalniečių nelaisvėn. Vokietija nemano daryti taikos pasiulinimus sąjungiečiam. Suvienytos Valstijos reikalauja atlyginimo nuo Austrijos už amerikonus žuvusius ant laivo Ancona.

Karės Bėgis.

Galutinai, jau visa Serbija pateko priešams. Anglo-francuzų kariumenė, kuri nepajiegė susijungti su didesniaja serbų kariumene ir pagelbėti jai atginti tėvynę nuo priešų, bet gi smarkiai kovojo pietinėje Serbijoj, prieš daug didesnes bulgarų spėkas, taipgi ant galo negalėjo išilaikyti, ir turėjo apleisti Serbiją ir pasitraukti į Graikiją.

Po paėmimo Monastir, bulgarai ir teutonai užpuolė anglus-francuzus iš trijų pusių, iš šiaurės, rytų ir vakarų. Anglai-francuzai tvirtai gynėsi, ir atmušė ataką po atakai, bet priešai nors turėdami didelius nuostolius, neliovė vis iš naujo užpulti. Matydami, kad nieko iš to nebus, ir kad jų užduotis Serbijoj jau ir taip buvo pabaigta, anglai francuzai nutarė trauktis. Bet jie traukėsi pilnoj tvarkoj, veždamiesi visą savo amunicija ir proviantus su savim ir išplėšdami gelžkelius, išeksplioduodami tunelius, kad priešams butų sunku paskui juos sekti. Suprantamai, jie turėjo nuostolių, bet sulyginus, šie nuostoliai nebuvo taip svarbūs Keleta pulkų anglų ir keleta pulkų francuzų pasiliko užpakalyje didelės kariumenės, kad kovoti su priešais ir duoti progą didelei kariumenei saugiai pasitraukti; šie pulkai žuvo beveik lyg paskutiniam — bet kariumenė ir bagažas buvo išgelbėta.

Ką dabar vokiečiai ir bulgarai darys, kol kas nežinia. Nekurie mano, kad jie bandys vyti sąjungiečius ir į Graikiją. Tuo tarpu, nors Graikija dar nepaskelbė oficijaliai, kokį stovį ji ketina imti kas link pasitraukusių sąjungiečių, vienok neoficijalės žinos sako, buk karalius užtvirtinęs sąjungiečių atstovams kad jis užtikrins jų kariumenei saugia kelionę į Saloniki. Graikų kariumenė tarp rubežiaus ir Saloniki neva atitraukta, kad duoti sąjungečiam liuosą kelią į Saloniki. Klausymas dabar kyla ką Graikija veiktų, jei teutonai ir bulgarai pereitų per rubežių, vydami sąjungiečius. Jeigu ji užtikrino pastariem saugią kelionę, ji turėtų apginti juos nuo užpuoliku. Bet taip darant, ar teutonai nemanytų kad ji tikrai sulaužė savo neutralitetą ir stojo jų priešas? O kitaip, jeigu jie įleistų teutonus į savo teritoriją, tai sąjungiečiai butų neužganėdinti. Graikijos padėjimas yra tikrai keblus.

Sąjungiečiai, iš savo pusės, rodos tikrai mano žiemavoti Saloniki apielinkėje. Sąjungiečių Karės Taryba Paryžiuje nutarė pamažu sutraukti labai didelę kariumenę ten, ir pavasaryje, pradėti milžinišką ofensyvą, kurio tikslas bus, vėl atimti Serbiją nuo užpuolikų.

Austro-vengrų užpuolimas Juodkalnijoj tebeina tolyn. Beveik kas dien, Vienna praneša apie užėmimą naujo miestelio ar taip svarbios juodkalniečių pozicijos, ir paėmimą didelio skaičiaus nelaisvių ir grobio. Austrai-vengrai tikisi tuoj užsmaugti ir Juodkalniją. Italija dastato proviantų ir amunicijos serbam Albanijoj, bet vienok jiem tenai gana sunku gyventi Albanai yra labai neprielankus; jie prisideda prie austrų ant kiekvienos progos, kad kariauti prieš serbus. Apart to, jie kaip galint vargina serbus pabėgėlius. Bėgdami iš savo tėvynės, serbai pasiėmė su savim didelius skaičius nelaisvių, bet 25,000 austro-vengrų nelaisvių vokiečiam pasisekė paliuosuoti. Vokiečiai sako, serbai nežmoniškai apsėjo su savo nelaisviais, ir kad daugelis jų iš to mirė. Bet gal buti, kad serbai nėra taip barbarai kaip vokiečiai sako. Patįs kęsdami baisų vargą, neturėdami užtektinai maisto nė gerų drapanų, dar nuvarginti epidemijom sunkių ligų, suprantama, kad jie negalėjo nė gerai dažiurėti nelaisvių. Ir tikrai verta pasigailėti serbų; jie daug vargų pirmai panešė, bet dabar, žiaurioj žiemoj tarp Albanijos kalnų, be atsakančios prieglaudos, jie daug daugiau nukentės. Nors jie neva dar nenustoja vilties, vis dar tiki galutinai laimėti, betgi rodos kad jų padėjimas yra labiausiai apgailėtinas visų kariaujančių šalių. Net belgai laimingesni, nes jie dar vis turi kampelį savo šalies liuosą nuo prispaudėjų.

Tuo tarpu, ant vakarinio ir Austro-italų fronto nėra permainų. Ta pati kova už vieną ar dvi apkasas tebeina. Rusijoj beveik tas pats, tik kad pranešama jogei centre savo linijos ir Galicijoj vokiečiai truputį pasitraukia ir sutrumpina frontą, idant jį padaryt tvirtesniu. Tam tikslui, sakoma, vokečiai net pasitraukė iš Lembergo.

Dardaneliuose tebeina vien artilerijos kova. Pažymėtina, kad per paskutinias dienas, turkų artilerija pradėjo labai smarkiai veikti.

Azijoj, kur neseniai nelaimė patiko anglus, taip-gi nėra didelių permainų. Pasiekę savo papėdę Kut-el-Amara, anglai tvirtai laikėsi iki jiem pribuvo sudrutinimų. Turkai, su labai didelėm spėkom randasi visai arti Kut-el-Amara, bet sulyg paskutinių žinių, anglam pradėdasi geriau eitis ir turkam vargu pasiseks juos įveikti.

Fordo Sapnas.

ANGLAI-FRANCUZAI PASITRAUKĖ.

Londonas, gruod. 8 — Vokiečiai ir bulgarai pasiekė Kenali, ant Graikijos rubežiaus, 10 myl. į pietus Monastir. Jų tikslas, apsupti anglų francuzų kariumenę. Tuo pat tarpu, kita bulgarų kariumenė smarkiai atakavo anglų francuzų tiesiąjį sparną, ties Strumnitza.

Sunkiai spaudžiami iš abiejų pusių anglai-francuzai pasitraukė ir užėmė pozicijas ties Demikapon apie 20 myl. nuo Graikijos rubežiaus. Bulgarai ir čionai juos atakavo, bet buvo atmušti.

AUSTRAI NUSKANDINO ITALŲ SKRAIDUOLĮ.

Vienna, gruod. 8 — Austrai oficialiai praneša, kad viens jų submarinų nuskandino mažą italų skraiduolį ties Avlona, Albanija, 5 d. gruod.

Italų torpėdiniai laivai bombardavo austrų priepiauką Sistiana, netoli Trieste.

AUSTRŲ LAIMĖJIMAS JUODKALNIJOJ.

Vienna, gruod. 8 —Austrai laimėjo gana svarbią pergalę Juodkalnijoj. Jie paėmė 2,000 nelaisvių, kurių 300 buvo juodkalniečiai o likusieji, serbai. Jų grobyje randasi 80 kanuolių, 160 amunicijos vagonų, 40 automobilių, 12 karės lauko virtuvių, keli tukstančius šautuvų ir t. t. Albanai labai entuziastiškai prisideda prie austrų, kad įveikti savo senus priešus, serbus.

ANGLAI AZIJOJ GAVO PAGELBĄ.

Londonas, gruod. 8 —Anglų Azijos kariumenė, kuri pasitraukus nuo Bagdado, kuone buvo apsupta turkų, mieste Kut-el-Amara, galutinai gavo sudrutinimų ir galės tvirčiau laikytis prieš atakus didelės turkų kariumenės, kuri padedant arabams, ir po vado vyste vokiečių, daro nuolatinius užpuolimus. Turkai turi užėmę tvirtas pozicijas visai arti Kut-el-Amara.

RUSAI LAIMI PERSIJOJ.

Petrograd, gruod. 9 — Gauta telegramai iš Teheran (Persijos sostinės), kad rusų kariumenė turėjo laimėjimai Hamadano rajone. Jie visiškai sumušė kariumenę sukilėlių, kuri susidėjo iš sukilusių prieš persų valdžią žandarų, taipgi 1. 200 vokiečių ir turkų. Daugelis priešų sužeista arba užmušta.

Rusų pulkai užėmė svarbią poziciją apie 60 myl. į šiaurę Hamadan, ir iš ten toliau varys ofensyvą prieš persus, kurie neklauso vaidžios. (Persų valdžia jau kiek laiko kaip prižadėjo išpildyti visus rusų pareikalavimus, kas link sustabdymo vokiečių agentų ir šnipų veiklumo).

SUV. VALSTIJŲ NOTA AUSTRIJAI.

Washington, gruod. 8 — Suvienytos Valstijos pasiuntė notą Austrijai-Vengrijai reikalaujant išsižadėjimo submarino užpuolimo ant italų laivo Ancona; užtikrinimo kad panašus atsitikimas neatsikartos, nubaudimo submarino komandanto ir atlyginimo už gyvastis amerikonų žuvusių su laivu.

Austrai nuskandino laivą Ancona 9 d. lapkričio. Laivas ėjo nuo Napoli, Italijos į New Yorką. Nežinoma kiek amerikiečių išviso žuvo.

ANGLAI NUSKANDINO TURKŲ KARĖS LAIVĄ.

Londonas, gruod. 9 —Anlų submarinas sutorpedavo ir nuskandino turkų torpėdinių laivų naikintojį laivą, Yar Hissar. 2 laivo oficieriai ir 40 jureivių paimta nelaisvėn.

VOKIETIJA NEDARYS TAIKOS SIULINIMŲ.

Berlinas, gruod. 9 — Atsakydamas ant socialistų klausimo, ar Vokietija pasiulys taiką sąjungiečiams, Vokietijos Kancleris, Dr. von Bethman-Hollweg sakė, kad ne.

Tol kolei priešai vis išreiškia baisią neapykantą Vokietijos ir tiki, kad Vokietijai gręsia pražutis, (badas, stoka metalų ir t. t.), butų beprotystė Vokietijai padaryti taikos pasiulinimus. Priešai manytų, kad Vokietija yra tikrai silpna, jeigu ji taip darytų, del to jie neapsiimtų padaryti paliaubas su jai ant gerų išlygų. Bet jeigu sąjungiečiai darytų pirmus taikos siulinimus, tai Vokietija apsiimtų juos apsvarstyti.

ANGLAI-FRANCUZAI TRAUKIASI Į GRAIKIJĄ.

Londonas, gruod. 10 — Anglų -francuzų kariumenės, kurios dar laikė dalį pietinės Serbijos pradėjo pasitraukti į Graikiją. Sulyg jų, jie neturi jokios priežasties toliau ten buti, kadangi serbai, kuriuos jie atėjo pagelbėti, tapo jau išvaryti iš savo tėvynės. Per pastaraisias keturias dienas, anglai ir francuzai dalyvavo beperstojimo mušyje su bulgarais ir vokiečiais, kurių skaičius buvo kur kas didesnis negu sąjungiečių. Kadangi jie turi užtektinai amunicijos ir artilerijos, jie padarė teutonams ir bulgarams didelius nuostolius. Bet galutinai, matydami, kad mušis buvo be tikslo, jie nutarė pasitraukti. Jie mano pasidaryti tvirtas pozicijas Saloniki rajone ir laukti ateinančio pavasario.

Graikija dar vis nedave galutino atsakymo, kas link jos atidos į pasitraukusią sąjungiečių kariumenę. Jeigu ji neapsiims jų gerai priimti, tai sąjungečiai jai tuoj paskelbs karę.

KAIZERIS ATŠAUKIA AMBASADOS PALYDOVUS.

Washington, gruod. 10 — Kaizeris ypatiškai pašaukė namon savo karinius ambasados palydovus, kapitoną von Papen ir kapitoną Boy-Ed, kurie įsipyko Suvienytų Valstijų valdžiai. Jis reikalauja, kad sąjungiečiai užtikrintų jiems saugią kelionę.

OFENSYVAS BALKANUOSE PAVASARYJE.

Paryžius, gruod. 11 — Paryžiaus laikraštis "Le Temps" praneša, kad sąjungiečių karės Taryba Paryžiuje nutarė siųsti labai didelį skaičių kareivių į Saloniki, Graikijoj, kur anglų-francuzų kariumenė, dabar traukiantis iš Serbijos, ketina žiemavoti. Ši kariumenė, su pagelba naujai atvykusių, pradės milžinišką ofensyvą pavasaryje prieš bulgarus ir teutonus, ir bandys juos išvaryti iš Serbijos. Šiame darbe jiem pagelbės naujai suorganizuota serbų-juodkalniečių kariumenė, kuri atakuos prie-

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Published by
M. PALTANAVIČIA,
at Worcester, Mass.
Every Thursday.
Yearly Subscription:
In United States ..... $ 1.50
" " 6 Months 75
To Foreign Countries ..... $ 2.00
" " 6 Months .... $ 1.00
Advertising rates on application. All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 MillburySt., Worcester Mass.
4 cents per copy.

"AMERIKOS LIETUVIS"
Leidžia
M. PALTANAVIČIA,
Worcester, Mass.
Sąvaitinis laikraštis
Eina Ketvirtadieniais.
Prenumeratos kaina:
Suvienytose Valst. met... $ 1.50
" " pusei metų 75
Kitose viešpatys. metams $ 2.00
" " pusei metų . $ 1.00
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MillburySt., Worcester, Mass.
4 centai už numerį.

šus iš vakarų, ir rusų kariumenė, kuri atakuos iš šiaurės. Pavasaryje, sąjungiečiai ketina turėti mažiausiai 500,000 vyrų Balkanuose.

AUSTRAI PASITRAUKĖ NUO LEMBERGO.

Londonas, gruod. 11 — Gauta telegramas iš Kievo, kad autsro-vokiečiai pasitraukė iš Lembergo. Telegramas sako, kad prasiplatinimas Škorbuto (šašų ligos) yra priežastis pasitraukimo, bet Londono karės ekspertai mano, kad taip buvo daryta del sutrumpinimo linijų ir padarymo jas tiesesnes del žiemos. Teutonai darosi tvirtoves išilgai savo pietinio fronto.

TURKAI BOMBARDUOJA FRANCUZŲ LINIJAS.

Paryžius, gruod .11—Francuzai oficialiai praneša, kad per gruod. 7, 8 ir 9, turku artilerija vis smarkiau bombardavo pirmas francuzų linijas Dardanelių apielinkėse, su visokio kalibro kanuolėm. Turkų orlaivis numetė bombas ant francuzų naktinių stovyklų.

VOKIEČIAI TRAUKIASI RUSIJOJ.

Londonas, gruod. 12 — Iš Petrogrado pranešama, kad vokiečiai patraukė atgal savo centrą Rusijoj iki Bugo upės linijos. Jie turėjo pasitraukti, nes jiem nepavyko gauti visiškai į savo rankas Lida-Baronoviči-Rovno gelžkelį, kuris yra jiem butinai reikalingas, jeigu jie norėtų laikyti tolimiausias pozicijas kurias jie užėmė po didelio ofensyvo vasarą. Jie apleido Slonim, į vakarus o Baronoviči ir Kobrin į rytus nuo Brest-Litovsk, kuris yra centras jų naujausios linijos. Jie labai darbuojasi idant taip sudrutinti šią liniją kaip jų linija yra Francijoj padrutinta. Taip, kad jeigu jie negalės toliau dasigauti į Rusija, tai bent rusai taipgi negalės juos išvaryti, lyginai kaip negalima juos išvaryti iš Francijos ir Belgijos.

ATĖMĖ 25,000 NELAISVIŲ NUO SERBŲ.

Berlinas, gruod. 12 —Teutonų kariumenės, žengdamos per Serbiją paliuosavo 25 tukstančius austro-vengrų nelaisvių, kuriuos serbai buvo paėmę pradžioj karės. Daugelis kitų nelaisvių numirė epidemijose ir nuo blogo serbų pasielgimo su jais, sako vokiečiai. Jiem ypačiai nebuvo duota gana maisto.

AUSTRAI PAĖMĖ 6000 NELAISVIŲ.

Vienna, gruod. 12 — Austrai praneša, kad jie užėmė Juodkalnijos miestukus Korita ir Rozai. Netoli čionai, jie paėmė 6000 serbų ir juodkalniečių nelaisvėn. Taipgi 40 serbų kanuolių.

ORLAIVIAI IŠGELBĖJO LAIVĄ.

Paryžius, gruod. 12 — Anglų tavorinis laivas užėjo ant sausumos, Belgijos pajurėje. Tuojaus trįs vokiečių hydro-aeroplanos užpuolė ant jo ir bandė jį nuskandinti bombomis, bet keleta sąjungiečių orlaivių atvyko ant scenos ir privertė hydroplanas bėgti. Tuo tarpu francuzų torpėdiniai laivai iš Dunkirko vėl įtraukė tavorinį laivą į vandenį, nežiurint smarkaus šovimo vokiečių pajurės baterijos.

RUSAI SUNAIKINO ZEPPELINĄ.

Londonas, gruod. 13 — Žinios iš Petrogrado praneša kaip rusų artilerija nušovė zeppeliną naktyje 5 d gruodžio, ties Kalkunų stoties, ant Liepojaus-Romin gelžkelio.

Zeppelinas atvyko nuo Novo Aleksandrovsk, ir lėkė virš rusų pozicijų Dinaburgo linkui. Rusai jį patėmijo su švyturiu ir tuojaus pradėjo šaudyt. Zeppelinas daug augščiau išsikėlė ir pranyko. Netrukus po tam, zeppelinas pasirodė virš Kalkunų gelžkelio stoties. Rusai vėl šovė, ir matomai vienas šuvis pataikė. Ekspliozija pasigirdo, orlaivis užsidegė ir krito žemyn, viduryje rusų linijų. Rusai palaidojo sudegusius lavonus vokiečių aviatorių ir ant kapo uždėjo kryžių su sekančiu parašu: "Garbė narsuoliam, nors jie ir priešai."

SUTEIKIA PAGELBĄ SERBAMS.

Londonas, gruod. 13 —Sąjungiečių valdžios pradėjo rupintis suteikimu pagelbos pabėgėliam serbam. Maistas ir drapanos siunčiamos į Juodkalniją ir Albaniją, ir taipgi bus bandoma pastatyti prieglaudas pabėgėliam kur tik galima. Tik nelengva sužinoti kur visi pabėgėliai randasi, ir tankiai kuomet ir sužinota, tai sunku prie jų dasigauti, ypačiai Albanijoj.

MUŠIS SU ARABAIS.

Londonas, gruod. 13—Cairo, Egipte, anglų valdžia išleido sekantį oficialį pranešimą apie mušį su arabais ant Sinai pussalio (ant didelio šio pussalio kalno Dievas apsireiškė Maižešiui):

"Anglų patrolių pulkas sutiko gaują 300 neprietelingu arabų, netoli Matrah. Sinai pussalio. 35 arabai buvo užmušti o 7 paimti nelaisvėn. Likusieji buvo nuvyti į rytus. Anglų nuostoliai buvo 16 užmuštų ir 18 sužeistų."

SERBIJA PRIEŠŲ RANKOSE.

Londonas, gruod. 13 — Anglo-francuzų kariumienė jau yra visa ant graikų žemės. Su paėmimu dviejų kaimų Doiran ir Gievgeli, Serbija visai pateko į priešų rankas. Teutonų ir bulgarų kariumenė randasi a pie 5 angl. mylias nuo Graikijos rubežiaus, ir manoma bandys vytis sąjungiečius į pačią Graikiją.

Iš priežasties sutarties tarp graikų generališko štabo ir sąjungiečių generolų, graikų kareiviai pasitraukė iš visos teritorijos tarp Saloniki ir Doiran, palikdami ją sąjungiečių karumenėm.

Mieste Saloniki, dalis muitinyčios buvo atiduota sąjungiečių kariškai vyriausybei.

AUSTRAI-VOKIEČIAI EIS Į GRAIKIJĄ.

Saloniki, gruod. 14 — Šio miesto laikraščiai mano, kad austrai-vokiečiai ketina vytis sąjungiečius iki Saloniki. Bijodami kad dideli mušiai netrukus atsibus miesto apielinkėje, turtingesni Saloniki gyventojai jau pareikalavo pasportų ir yra pasirengę bile kada apleisti miestą.

Kasdien išsodinama daugiau anglų ir francuzų kareivių ir amunicijos. Bet kadangi Saloniki yra neutrališka prieplauka, ir nieks negali jiem to užginti, vokiečių ir turkų špiegų randasi visur. Jie suskaito kiek kareivių, arklių, amunicijos skrynių sąjungiečiam pribuna, ir greitai praneša tą priešam, kurie randasi vos 40 angl. myl. nuo Saloniki.

Sąjungiečių karės vyriausybė pranešė, kad pasitraukdami iš Serbijos, francuzai neteko 709 vyrų o anglai 1000. Sąjungiečiai apdrutina Saloniki apielinkes, ypač kalnus, ir be baimės laukia priešų ateinant.

MACEDONIJA IŠLIUOSUOTA.

Sofija, gruod. 14 — "12 d. gruodžio turės visuomet istoriška svarbą Bulgarijos kariumenei ir žmonėm," sako oficialis pranešimas," nes tą dieną, musų kariumenė užėmė paskutinius tris Macedonijos miestus, Doiran, Gievgeli ir Struga, kurie dar buvo priešų rankose. Macedonija yra išliuosuota; joje nesiranda nė vienas neprietelingas kareivis.

"Miestas Doiran buvo paimtas vidurdienyje Gyventojai priėmė musų pulkus su džiaugsmingais šauksmais, ir suteikė jiem kvietkų. Visur pasigirdo šauksmai "Lai gyvuoja karalius Ferdinandas!"

ANGLAI TURI DIDESNĮ FRONTĄ FRANCIJOJ.

Londonas, gruod. 14—Kur pirmiau anglų frontas tęsėsi tik per 34 myl. dabar jis turi 65 mylias ilgio. Anglai prigabeno pastaruoju laiku labai didelių haubitzų kanuolių, su kuriom jie beperstojimo bombarduoja vokiečių linijas.

Iš Visur.

LIETUVOS "KARALIUS" APSIVES.

Londonas. Gauta telegramas iš Amsterdamo, kad Kaizeris paskyrė pabaigą vasario, 1916 m. del apsivedmo jo jauniausio sunaus, Princo Joachimo su Princesa Marie iš Anhalt. Tas bus svarbu lietuviams, nes kiek laiko atgal, buvo pranešta kad su "autonomija" Lietuva gaus Princą Joachimą už karalių.

Vestuvės, sako telegramas, turėjo atsibuti prieš Kalėdas, bet kaizeris ir kaizerienė tiki, kad karė pasibaigs iki vasario, ir jie delto perkėlė ceremoniją iki tam laikui. Jeigu karė dar vis nebus pasibaigus, vestuvės atsibus be jokių apvaikščiojimų.

MILIJONAS FRANCUZŲ LIGONBUČIUOSE.

Boston. Prakalbose laikytose del aukų rinkimo del francuzų sužeistųjų fondo, buvo pranešta, jogei dabar randasi nemažiau kaip milijonas sužeistų kareivių Francijos ligonbučiuose. Ir šis skaičius dar auga. Taipgi pranešta, kad jeigu ši karė dar tesis 6 mėnesius, tai bus padaryta dar 5000 visuotinių neregių daugiau negu dabar yra, nes sužeidimai į galvą yra tankųs.

CHINIJA JAU VĖL MONARCHIJA.

Pekin, Chinija. Yuan Shi-Kai, kuris buvo Chinijos prezidentu nuo republikos įsteigimo 1913 m., 11 d. gruodžio priėmė pasiulyta imperiališka karuną. Chinijos Tautos Taryba, arba parlamentas pasiulė karuną prezidentu. Du mėnesiai atgal, atsibuvo balsavimas parlamente kas link užlaikymo republikos ar sugrįžimo prie monarchijos. Atstovai penkiolikos iš 18 Chinijos provinciju nubalsavo už sugrįžimą prie monarchiškos valdžios.

Apkarunavimas naujo imperatoriaus dar neatsibus per ilgą laiką. Japonijai labai nepatinka naujas dalyku stovis.

SULTONAS TIKI KAD LAIMĖS.

Berlinas. Pranešama kad Turkijos sultonas priėmė Grafą Wolf -Metternich, naują Vokietjos ambasadorių į Turkiją, su labai didele iškilme. Ambasadorius pasakęs sultonui, kad jis stengsis dar artimesnius surišimus įvykdinti tarp Turkijos ir Vokietijos, ir kad laiminga ateitis laukė abiejų tautų.

Sultonas iš savo pusės, sakė jog jis pilnai tikėjo, kad kariumenės teutonų, kurios neseniai atidarė kelią nuo vakarų į rytus, neužilgo visiškai įveiks priešus, ir tada jos ir jų talkininkės naudosis "vaisiais garbingos taikos."

APSIVEDĖ SU MIRUSIU KAREIVIU.

Paryžius. Iš priežasties daleidimo Francijoj apsivesti per atstovus laike karės, tula Paryžiaus mergina randasi žingeidžiame padėjime. 17 d. lapkričio, ji apsivedė su seržantu Joseph Conduche, kuris tuo kart neva buvo ant mušio laiko. Jo vietą laike ceremonijų užėmė kitas vyras — jo atstovas. 1 d. gruodžio, "poniai Conduche" buvo valdžios pranešta, kad seržantas Conduche buvo užmuštas ties Souchez, 28 d. rugs., reiškia keletą sąvaičių prieš vestuves. Vestuvės neturi vertės, bet valdžia vienok duos merginai našlės pensiją.

EKSPLIOZIJA BELGIJOS AMUNICIJOS DIRBTUVĖJE.

Paryžius. Ekspliozija, kuri atsibuvo Belgijos valdžios amunicijos dirbtuvėje ties Havre, 11 d. gruodžio visiškai sunaikino dirbtuvę, užmušė 110 darbininkų ir sužeidė arti tukstantį. Laike ekspliozijos. 1500 belgų dirbo dirbtuvėje. Ekspliozija atsibuvo budinke kur buvo sukrauta parakas. Baisus gaisras tuoj sekė, ir liepsnos ir dumai nedaleido pagelbon pributi arti nelaimės vietos per keturias valandas. Havre neliko nė vienas sveikas langas.

Priežastis nelaimės neaiški, bet vokiečių nelaisvių stotis randasi netoli dirbtuvės ir 11 d. gruodžio 9 nelaisviai pabėgo. Manoma, kad jie ką bendro turėjo su ekspliozija.

APDRAUDŽIA DAILĖS DAIKTUS.

Basel, Šveicarija. Šveicarų valdžia ir privatiškos ypatos šiame mieste išėmė apdraudą ant milijono ir 250 tukstančių dolierių ant dailės daiktų, kuriuos gali sugadinti orlaivių užpuolimai. Daugelis daiktų turinčių didelę vertę, kaip stovylų, paveikslų ir t.t. tapo išimta iš muzėjų ir privatinių namų ir paslėptų sklepuose, nuo laiko, kuomet paklydę vokiečių aviatoriai subombardavo šveicarų miestą Chaux-de-Fonds.

Vokiečių arba francuzų orlaiviai perlekia virš Basel beveik kas dien, eidami užpulti priešų miestus. Bijoma, kad jie gali bile kada netikėtai numesti bombas ant Basel.

Iš Amerikos.

VISAS MIESTAS SUDEGĖ.

Hopewell, Va. 25,000 gyventojų miestelis, kuris užaugo į vieną metą, nuo įsteigimo didelių naujų parako dirbtuvių Du Pont kompanijos, tapo kuone nevisiškai sunaikintas ugnies 9 d. gruodžio.

Kerosininis pečiukas apsivertė restauracijoj; namas, kurs kaip beiveik visi Hopewell budinkai buvo medinis, greitu darbu pastatytas, tuoj užsiliepsnojo. Liepsnos, nešamos vėjo stebėtinu greitumu prasiplatino, ir už valandas ar dviejų, visas miestas degė. Ant laimės, parako dirbtuvė buvo truputį atstui miesto, ir galima buvo išgelbėti nuo sudegimo, nors per ilgą laiką buvo bijoma kad ir ji užsidegs. Gaisras tęsėsi per 8 valandas, ir kuomet buvo apmalšintas, 400 namų buvo sudegę ir blėdies padaryta ant virš milijono dolierių.

Tukstančiai žmonių neteko prieglaudos, bet tik mažas skaičius buvo sužeista. Miestelis yra po milicijos priežiura, kuri tuoj pribuvo užlaikyti tvarką. Sakoma, kad vienas nėgras, kuris buvo susektas išplėšiant namą, buvo tuoj pakartas šale miesto.

ŠUO UŽŠOVĖ ŽMOGŲ.

Rochester, N. Y Willard E. Cudney, šio miesto gyventojas, tapo mirtinai nušautas, kuomet jo medžio klės šuo šoko ant jo šautuvo. Šautuvas iššovė, ir kulka pataikė žmogų, susyk užmušdama jį.

UKININKŲ UNIJA

Chicago. Tautiška Konferencija ant Turgavimo ir Ukių Kreditų, nutarė sutverti milžinišką žemdirbių sąjungą, prie kurios priklausys didesnė dalis šios šalies 6 milijonų ukininkų. Nauja sąjunga bus vadinta "Agricultural Organization Society" ir ją įeis visos dabar gyvuojančios ukininkų kooperatyviškos draugijos ir daugelis naujų draugijų, kurios bus netrukus sutvertos. Naujos Sąjungos tikslas bus suteikti progą ukininkam gauti didesnį pelną iš jų produktų ale ne "Maisto Trustui" kuris, sakoma, dabar steigiama.

NORI $23,305,123 DEL APGINIMO ŠALIES.

Washington. Suvienytų Valstijų Karės Biuras reikalauja 23,305,123 dol. del pagerinimo šios šalies apginimo prietaisų ateinantį metą. Ši suma yra beveik 300 nuošimčiu daugiau negu praeitus metus, kuomet 6,060,212 dol. buvo reikalauta. $2,533,000 bus praleista ant naujų pajurės tvirtovių; $1,867,000 del kitų naujų tvirtovių; $3,000,000 del amunicijos pajurės baterijom, $3.500,000 del kitos amunicijos. Prieg tam, daug pinigų reikalaujama del naujų sunkių kanuolių ir tt.

TRĮS YPATOS ŽUVO GAISRE.

New York. Vakare 13 d. gruodžio, trįs ypatos, moterįs ir du kudikiai žuvo gaisre, kuris sunaikino didelį tenementų namą rytinėje dalyje miesto New York. Ugnegesiai negalėjo atsakančiai gerai veikti, už tai kad vanduo sušalo ir baisus sniego šturmas neleido jiem matyti kas kur darosi. Vienok apie 50 ypatų, daugiausiai moterų ir vaikų buvo išgelbėta.

LAVONAS VAŽIAVO GATVEKARYJE.

Haverhill, Mass. Samuel Beals, iš Lawrence, kuris buvo atvykęs į Haverhill del pramonės reikalų, nutarė sugrįžti namon tramvaju. Jis įsėdo į karą, pasiėmė iš kišeniaus laikraštį ir pradėjo skaityti. Karan buvo priėję daugybė žmonių, ir kunduktorius keletą kartų rinko mokestis. Du, tris kart jis palytėjo p. Beals ant peties, bet kaip tas nė nepatrustelėjo, kunduktorius manė, kad jis ketina važiuoti iki galui linijos, delto dar nemokėjo. Kuomet atėjo laikas pirkti tikietą iki Lawrence kunduktorius pasakė p-nui Beals, kad butinai reikėjo užmokėti. Negavęs atsakymo, jis geriau pažiurėjo ir atrado kad žmogus kuris taip atidžiai skaitė laikraštį, buvo negyvas. Manoma kad jis mirė netrukus po įėjimo karan.

Tautiečių Suvažiaviman Pakvietimas.

Nesenai atsibuvo Bostone, Mass., burelio lietuvių veikėjų susirinkimas, kuris plačiai pasikalbėjęs apie Lietuvos politiškus reikalus, sumanė paduoti iniciativą Lietuvos Autonomijos Fondui, kad tasai sukviestų vidurinės sriovės lietuvių amerikiečių susivažiavimą. Del to buvo paleista aplinkraštis per Lietuvos Autonomijos Fondo Centro Valdybą, kuri vienbalsiai šitam sumanymui pritarė ir žemiaus pasirašiusį ingaliojo sukviesti vidurinės sriovės veikėjus į susivažiavimą, atsibusiantį 1 ir 2 dienomis sausio, 1916, t. y. per Naujus Metus ir ant rytojaus busiantį nedėldienį. Suvažiavimas atsibus mieste Philadelphia, Pa.

Šiuomi yra pakviečiama į tą susivažiavimą visi Amerikos lietuviai veikėjai, kurie iki šioliai vidurinėje tautiškai-demokratiškoje sriovėje darbavosi ir kurie šitai sriovei nuoširdžiai prijaučia. Bus apsvarstyta dabartinis vargingas Lietuvos padėjimas ir praplatinta ribos Lietuvių Tautiškosios Partijos, kuriai pamatai tapo padėti per II-jį Lietuvių Visuomeniškąjį Seimą, atsibuvusį Brooklyn'e, N. Y. spalio mėnesį, 1914 metais. Ketinama turėti svečių ir iš Europos, todėl galės buti nustatyta didelės svarbos programa Lietuvos ateičiai ir musų pačių demokratinės sriovės gyvenimui išeivijoje.

Dėlei trumpumo laiko čionai nepaduodame programos pačiam susivažiavimui; ši pograma bus susivažiavusių išdirbta ar priimta nuo busiančių svečių, kurie tam tikrai patiekę dienatvarkę susivažiavimui perduos. Kiekvienas tėvynainis yra kviečiamas pributi ir sau žinomus geros minties veikėjus pakviesti. Tik vienas lai bus aišku, kad veikėjai bus ne nuo kitų jokių partijų, bet nuo lietuvių tautiškai-demokratinės arba vidurinės sriovės. Suvažiavime posėdžių vietą bus: Lithuanian Music Hall, Tilton ir Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. Gi reikalingiems susinešimams adresas šis: R. Karuža, 2810 Richmond st. Philadelphia, Pa.

Vardan L. G. ir A F Centro Valdybos **J. O. Širvydas.**

Apžvalga.

Daug buvo kalbama ir rašoma apie reikalą susivienyti politikos sriovėms dėlei bendro darbo. Visi išreiškė troškimą sueiti vienybėn, bet kokiu budu tai dasiekti, o ypatingai kame ta vienybė turėtų apsireikšti, apie tai mažai buvo pasakyta. Kiek giliau tą dalyką bando apibudinti per "Draugą" p. Purėnas. Kalbėdamas apie vienybės pamatus p. Purėnas pažymi du bendru reikalu kuriais galima butų pamatuoti vienybės idėją. Pirmas — tai Lietuvos šelpimo klausimas. antras — kova už laisvesnę Lietuvą.

Teisingai pastebi p. Purėnas, kad su dabartiniu pasiskirstimu "sulyg srovių" šelpimo klausime visi apsiprato, vienok nereikėtų tai priskaityti "normaliu" apsireiškimu ir bandyti jį pamiršti. Šelpimo klausimas yra svarbiausias šio momento klausimas ir jis pas mus nebuvo užganėdinančiai išrištas. Mes toli gražu negalime pasiganėdinti toms aukoms kurios surinktos musų srovių fondų. Pasiskirstymas pagal srovių mums atnešė aukų rinkime daugiaus blėdies negu tikėtasi. Užsipuldinėjimai srovių fondų prieš kiti kitus pagamino nepasitikėjimą miniose visais fondais ir tik tuomi galima išaiškinti taip mažą aukų įplaukmą per visus fondus. Vaidai Lietuvių Draugijoje ypatingai blogai atsiliepė ne vienos kokios srovės tarpe, bet abelnai visose srovėse. Musų "diplomatai" inveldami politiką šelpimo dalykuose papildė didžiausį nusidėjimą prieš lietuvių tautą ir tas jiems negali buti pamiršta. Reikėtų tą padarytą klaidą butinai atitaisyti. Tas padaryti, be abejonės, ne taip lengva. Sunku tikėti kad tuli musų vadai kad ir del taip didelio reikalo išsižadėtų savo politikos ambicijų. Bet jei kalbėti apie vienybę, tai ne galima aplenkti šelpimo dalykų. Ypatingai čia Amerikoje šelpimo klausimas privalo stovėti šiandieną pirmoje vietoje politikos dalykai jei jie ir yra nemažiau svarbūs už šelpimą, bet čia Amerikoje privalo užimti antrą vietą nes Amerikos lietuviai Lietuvos politikos dalykuose mažai teatsvers. Jei jau kalbama apie vienybę tai vertėtų vienytis tame darbe kuris butų vertas musu pastangų. Lietuvos padėjimas dabartiniame laike taip kritiškas ir reikalaująs taip didelės ir nuosekliai suorganizuotos pašelpos, kad jokia atskira srovė, arba ir visos srovės dirbdamos pavieniui nepajiegs suteikti jos.

Pinigiška pašelpa reikalinga Lietuvai bus ir po karės ir mums nevertėtų nustoti ja rupintis ir užsiganėdinti tuom ką turime. Kad atsakančiai aprupinus Lietuvą mums reikalinga surinkti šimtus tukstančių dolerių, o neužsiganėdinti srovių surinktomis keliomis dešimtimis tukstančių.

Tiktai bendras veikimas, tiktai tokia įstaiga gali buti pasekminga tame darbe, kuri turėtų visų pritarimą, visų pasitikėjimą. Tam reikalinga ne vien Amerikos srovių vienybė, bet vienybė ir Lietuvoje ir norint suvienyti sroves tarpe Amerikos lietuvių, reikėtų kalbinti vienytis ir Lietuvos draugijas. Tokiu budu gali buti išrištas bendras šelpimo klausimas ir galima butų turėti dideles pasekmes.

Kovokime bendrai už laisvesnę Lietuvos ateitį bet pasirupinkime pirma, kad liktų lietuvių, kurie galėtų ta laisve naudotis.

Iš Pabėgėlių Gyvenimo.

(Laiškas liaudės mokytojo).

Seniai rengiausi Jums parašyti bet parašyti plačiau apie viską nebuvo progos. Taigi pradėsiu kad ir nuo Maskvos laikų.

Pabėgęs nuo pirmo vokiečių užpuolimo.

Nuvažiavę į Maskvą, mes visi trįs turėjome rodos apie tris rublius. Jokių komitetų ir jokių šelpiamųjų draugijų dar tada nebuvo nė Maskvoj nė kur kitur. Ant laimės, Vladuks gavo iš kur tai (rodos iš universiteto) 75 rub. Žinoma, gyvenome taip, kaip butume gavęs kiekvienas po 25 rubl. Už 3-4 sąvaičių, jau pasirodė, kad mųs kapitalai baigiasi, nors mes, kad ir tolimam pakraštyje gyvendami vis vaikščiojom pėksti 3-4 verstus į studentų valgyklą, kur pietus galima valgyti už 15 ir už 20-25-30 kap. Mes su Stasium ,nors vyrai ir nemenki, pripažindavom tik pirmutines dvi kaini, retai kada trečią.

Jieškojimas buto.

Daug laiko praleidom kambarių jieškodami, ir tik veltui pabaigiau batus plėšti. Lietuvių ten esanti draugija, labai mažai gali pasigirt savo veiklumu. Tiesa sakant mažai ką ir pajiegia ir rupinasi daugaiusiai moksleiviais. Pats-gi per save ką gali gauti iš užsiėmimų, tai kaip su sauja Šešupėje pagauti žuvį. Sužinojau, kad Maskvoj, yra ir mokytojų draugija, žinoma rusų, ir draugija "Gramotnosti," Apšvietos draugija, ir visi geri žmonės. Nuėjau pas pirmsėdį pasikalbėti. Jis nutarė paskelbti laikraščiuose, kad kas kuo gali sušelpti pabėgėlius mokytojus tai atsišauktų į jį. Žinoma iš maskviečių tokių atsirado, ir ačiu pirmsėdžiu ir dar porai į jį panašių Maskvoj pašelpa pabėgėlių mokytojų buvo pastatyta geriau negu kitų pabėgėlių.

Nors tą da galima ir tuo paaiškinti, kad čia pažangųs maskviečiai labiau simpatizuoja su pažangiais mokytojais Tik lenkai, o jų ten buvo daugybė, perdaug ėmė tą simpatiją išnaudoti. Tas net ir rusams į akį puolė. Na, ale lenkus žinote: Visur jie vienodi.

Stasys **ir aš radome** kambarį po 12 rubl. į mėnesį, bet netrukus, atsišaukė vienas gimnazijos mokytojas, kuris apsiėmė ant neapribuoto laiko duoti kambarį ir visą pragyvenimą dykai vienam arba dviem mokytojam, tai mes ir nuėjom pas jį.

Surado darbą spaustuvėje.

Pas tą mokytoją buvo puiku gyventi, bet aš labai mažai budavau namiej. Mat gavau užsiėmimą kontrolierium prie vieno rusų laikraščio spausdinimo. Laikraštis "Ankstybas Rytas." Spausdina jį naktyje, taip nuo 3 iki 7-8 ryte. Man reikėdavo ateiti 1-2 val. nakties ir buti iki 10-11 val. rytoo. Mat reikėdavo šį-tą prirengti, o po darbui suvest visas sąskaitas. Duodavo už tą darbą 40 rub. mėnesiui. Ši buvo jau antroji pusė mano gyvenimo Maskvoj ir gana smagi, nes turėjau progą aplankyti įdomesnes miesto vietas ir laiks nuo laiko eiti teatran su studento bilietu.

Sugrįžimas Lietuvon.

Kiek laiko po tam, gavau paliepimą nuo Direkcijos važiuoti Lietuvon. Kelionę turėjau nepersmagią, vagonai stačių prisigrudę, oras tirštas, švarumas nekoks. Traukinys stovi per neapribuotą laiką ir prieš stotį, ir ant stoties ir užstoties ir tarp stočių ir... ir ... Daugiau stovi negu eina! Bilietus iš Maskvos pardavė tik iki Vilniaus. Reikėjo laukti tris dienas pakol gavau bilietą toliau važiuoti, ir tai dasigrudau prie jo tik palaukęs 18 val. ant stoties, nė neatsitraukęs. Gavęs bilietą turėjau namažą laiką dar trukio laukti. Iš Lestakavo į Kalvariją, labai šalo ir pustė. Rogės buvo atidengtos, nors ėmė tris kart tiek už kelionę negu paprastai. Bevažiuojant, mano dantįs mokinosi net melodijas išvadžoti, vėjui pritariant.

Kalvarijoj pribuvom 1 valandą naktyje. Nakvojom dviese kambaryje prirengtame del "vice gubernatoriaus," kaip žydas sakė; su išmuštu langu, bet uždarytom langinėm. Pečius buvo karštas; aš pasitraukiau lovą prie jo. Lovos baltiniai buvo biaurųs. Pašaukiau žydą. Jis filosofiškai sutiko su mano nuomone apie baltinius, tik sakė kad švariau nėra, o kainą paėmė švarią. Pasiklojau savo, bet kaip tik pečius atšalo, pabudau ir turėjau rengtis. Mat mieste buvo daug kas nuo vokiečių laikų iš vagos iškrypę, ir laukiant jų antrą kart, netaisoma.

Vokiečiai atvyksta antru kart.

Į Mariampolę, tą dieną nuvažiuoti nepasisekė. Pavažiavę apie tris verstus gryžom. Mat važiavom po piet, matėm ,kad sutems, o plentas kaip tik labai užpustytas ir dar neprakastas, nepravažinėtas. Ant rytojus dasigavom Mariampolėn. Visus radau labai prislogytam upe... Maskvoj paskutinį laiką, ir visą kelią, svajojau, kad parvažiavus namon, gerai pasilsėsiu. Taigi ir silsėjaus dvi dieni, o trečią žiurau, kad jau ir vėl musų abazai grįžta. Da tą dieną taip sau, o ant rytojaus, pradėjo ištikrųjų. Matom kad tas pat kartojais ką pirmą kartą. Nutarėm nelikti nė vienas namie. Bet ir važiuoti sunku, šalta, pusto o dar ir kas vež? Išėjau į kaimus jieškoti pądvados. Vaikščiojau gana ilgai. Kur tik užeik, visur tas pats: "geresnius arkilius paėmė kariumenėn, kiti stuikoj, kitais patįs važiuosim." Mane vieną kiekvienas pasiulo pavežėt, bet atiduoti visą padvadą nieks. Betgi pasitaikė viens, besutinkąs mus keturis ir kiek mažų daiktų nuvežti už 30 rubl. į Prienus, tikėdamasis, kad sugrįžęs spės dar pats išvažiuoti. Bet iš ryto, kaip pamatė, kad jau visi skubina bėgti, tai ir tas atsisakė. Na, ir vėl reikia jieškoti. Galutinai vėl radau žmogų ,kuris apsiėmė mus vežti, ir pasiėmę tik reikalingiausius daiktus, išvažiavom penki žmonės per neapsakomai blogus kelius.

Greitas vokiečių pirmyn žengimas.

Šits bėgimas buvo daug staigesnis negu pirmas, mat nuo arčiau pradėjo vyti. Prusai buvo Mariampolėje pėtnyčioj o ketverge da buvo posėdis "Mirovogo Sjezda", kurio pirmsėdis pėtnyčioj anksti pėkščias išėjo iš Mariampolės. Taipgi ir mokiniai ketverge dar į gimnaziją nuėjo. Pėtnyčios ryte ir mes išvažiavom. Taip greitai bėgt prisiėjo dar ir už tai, kad vokiečiai labai smarkiai patraukė plentais per Mariampolę, Liudvinavą, Simną ir Kalvariją užbėgti už akių tiem rusam ką stovėjo prieš Suvalkus ir Augustavą. Ir kaip pasirodė —spėjo. Daug rusų išmušė ir paėmė nelaisvėn. Apie Virbalį taipgi daliai pasitraukiančių rusų vokiečiai pastojo kelią pasekmingai. Tik tiek, kad šiuo kart, ties Suvalkų rėdyba kariumenės buvo daug mažiau, delto ir nuostoliai rusų ne toki dideli. Visoj musų rėdyboj, laike traukimosi, musų kariumenės visiškai nebuvo, tik kaip sako, labai skysta eilė laikė liniją apkasų Vokietijoj. Taip kad vokiečiams ją pralaužus , jau iki Nemunu spirtis nebuvo kam. Ir už Nemuno ne kas buvo, kaip pamatėm važiuojant.

Pėtnyčioj, prieš išvažiuojant iš Mariampolės, pamačiau nuo vaistinės Varšavinės, atjojant burį kareivių. Jojo tvarkoj, eilėmis, oficierius pirma, tyliai, rimtai. Manau vokiečiai. Kaip prijojo, žiurau, kad tai mus kazokai. Tai dar ir kariumenė, tie kazokai. Traukiasi paskiausiai ir ramiausia.

Kelionėje.

Na, tai ir mes išvažiavom. Pirmą naktį nakvojom netoli Prienų, antrą jau Birštone... Per Nemuną rusai buvo bebaigę dirbti keliose vietose (rodos 8-se), tame skaičiuj ir po Prienais labai švarius medinius tiltus. Tai mums bemiegant Birštone, patys tą tiltą ką po Prienais ėmė plėšyt, o negalėdam gerai splėšyt, uždegė. Išėjom paklausyt šuvių, kuriais draskė tiltą, pažiurėt gaisro. Tą naktį oras persimainė ir labai lijo. Kiek tik kareivių, abazinių, miegojo Birštone, sukilo, susirengė ir išvažiavo. Mes, bijodami ir prusų ir kad musų rogių kelias dings, taipgi iškeliavom. Nuo Birštono į Ezną plentas, toliau per Trakus į Vilnių kelias. Plentą radom gryną. Matyt pirmiau buvo nupustytas, o dar sulijo, tai tik retkarčiais kur sniego radom. Kol į Ezną dasigavom, tai pailsom ir arklius pailsinom. Paskui, keliais ėjosi vidutiniai važiuoti. Tik labai šlapia, mat sniego buvo daug o visas sužliugęs. Ant trečios nakties dasigavom į Trakus. Ten pagyvenom 3 dienas, ir vieną gražios dienos vakarą dasiekėm Vilnių.

Gyvenimas Vilniuje.

Bevažiuojant mums, daugumas pasakojo, kad Vilniuj prisikimšę, net gatvėmis pereiti sunku, visko neišpasakytas brangumas; sako už pastogę arkliams reiks 3 rub. ant paros mokėti ir t.t. Įvažiavę vakare sustojom pas žydą, o už poros dienų, pasisamdėm kambariuką su kukne, ir arkliam pastogę, už 6 rub. mėnesiui. Tik tiek, kad nuo tikro miesto apie 2 verstai o nuo centro 3-4 verstai, pakraštis...

Tai ir pragyvenom Vilniuje apie pusę meto. Gavau vietą ligonbučio raštinėj su alga 40 rub. nėnesiu. Prieg tam randava alga, 30 rub. man ėjo, tad su pinigais neperblogiausia...

Vilniuje buvo susispietus, kuone visa lietuviškoji moksleivija ir šiaip jaunuomenė. Buvo apie 30-40 lietuvių mokytojų, daugiausiai suvalkiečių. Buvo gana smagu. Nesijautei pabėgėliu. Buvo keletas vakarėlių lošimų. dainų. Ešmonta ir rodos ar ne tik 3 vedėjai — lietuviai mokino po chorą. p. Žemkalnys rengė rimtai pastatyt "Blindą." Studentai "Aušros" rengė savo "tradicijinį." Bet prisiartinus karo viesulai artyn, viskas tas žuvo. (Ešmontai ,tai vokiečiai niekaip neduoda surengti vakaro: jis rengė vakarą Mariampolėje, jau 2-3 repeticijos buvo likę iki vakarui, ir prisiėjo bėgti; Vilniuje, ir vėl tas pat.)

Vokiečiams prie Vilniaus artinantis.

Pirmiausiai artinantis vokiečiam, visus vyrus nuo 18 iki 45 metų kaip iš miestų taip iš kaimų Vilnaus kariško apskričio išvarė kast apkasų. Susirinko desėtkai tukstančių žmonių. Bet vis rusiškai: žmones sukvietė neprirengę darbo tvarkos nė įrankių. Už poros dienų, daugumą miestelienų paleido. Pasiliko tik profesionalius darbininkus ir dali inteligentiškesnių jaunesnių jų prižiurėtojais. Už kasimą ir kitokį darbą prie apkasų, mokėjo po 2-3 rub. dienai ir maista.

Mane ir kitus mokytojus kast nevarė. Po tam visi tuoj išvažinėjo. Aš Vilniuj likausi, nes žinojau, kad išvažiuosim su ligonbučiu.

Į pabaigą gyvenimo Vilniuje, pritruko smulkių pinigų. Rublį buvo labai sunku permainyt. Tankiai reikėdavo pirkti iki pilnam. Tas atsikartoja kiekviename mieste artinantis vokiečiam. Mat jie pilnai pripažysta tik auksą, sidabrą ir varį, tai žmonės, ypač žydai, prieš laiką stengiasi užsilaikyti kiek galint daugiau. Man atvažiavus Petrogradan ir taip buvo, ir tik išleidus į žmones daug naujų pinigų ir pagrasinus didele bausme už jų užlaikymą tas apsimalšino.

Pabėgėliai Rusijos gilumoj.

26 d. liepos, mamytė ir Aliutė iškeliavo į Mogilevą, kur nusikėlė ir buvusi Žiburio progimnaziją, kurią Aliutė lankė. Vėliau ta progimnazija persikėlė į Tomską o gal galutinai atsidurs Voronėže, kur dabar susispietę kuone visi moksleiviai lietuviai, vyriškiai į p. Yčo privatinę gimnaziją kurioj jau mokinamosi o mergaitės į mergaičių gimnaziją, kuri bus atidaryta kuomet rasis 200 mokinių. Pabėgėliams moksleiviams ten duodama pilnas užlaikymas.

Aš atvykau Petrapilėn viduryje rugpiučio mėnesio ir čia stoviu panašiai kaip ir Vilniuje tik kad čionai viskas nesulygynamai brangiau, o dar kalba, kad mokytojaus algą duos tik iki 1 d. spalio o vėliausiai tik iki naujų metų. Bet tas gerai, kad iš šios vietos mane neims kariumenėn nors mano metų "ratnykai" jau paimti. Tai ir sėdžiu.

Studentam, kaip ir kitiem moksleiviam- -pabėgėliam, lietuviam ir kitų tautų, Petrapilėje, Moskvoj, gal ir kituose miestuose, yra bendrabučiai. Gauna be apmokėjimo kambarį, pusryčius, vakarienę ir 35 k. pietum. Gal duos ir ant rubų. Daugelis moksleivių kuriem vertėtų baigti vilkioja, nes kaip tik gauna paliudijimus, tai yra verčiami stoti į karines mokyklas, kad tapti oficieriais.

Policija ir žandarai nėra imami kariumenėn, nors visuomenė reikalavo to, kadangi jie yra gerai išsilavinę, gatava karinė spėka. Neima taipgi visų gelžkelių tarnautojų; iš daugelio valdininkų neima ratnykų, o kuriuos ir ima, tai jie įsitaiko kur į kanceliarijas, ligonbučius, abazus ir t.t. taip kad visgi randa šiltą vietelę. Neima taipgi dirbančius fabrikuose karo reikalams.

Gyvenimas nebutų taip sunkus, jeigu daugelis pramoninkų-krautuvninkų nebandytų naudotis iš žmonių dabartinio padėjimo, kad kuogreičiausiai pralobti.

Kazimieras Bukaveckas
Mokytojas Brazave,
(Netoli Kalvarijos).
Laiškas rašytas giminėm.
Worcester, Mass.

Užklausimas Pono Paulausko.

Tilpus paskutiniam "Amerikos Lietuvio" numeryje straipsnys apie Suvienytų Valstijų kariumenę kuriame buvo pastebėta, kad norintie gaus atsakymą dėlei kitų dalykų, kurie nebuvo paminėti tame aprašyme, todėl šiuomi meldžiu gerbiamojo p. Paulausko atsakyti man žemiau paduotus klausimus:

1) Ar Suvienytų Valstijų kariumenėje yra muzikantai (benai). Jeigu taip: iš kiek žmonių susideda kiekvienas benas; kokios jiems algos mokamos kas mėnesis.

2) Ar muzikantai privalo visą tai žinoti kaip paprastas kareivis (military duty) t. y. mokėti valdyt šautuvą ir kitus panašius dalykus, ir ar kožnas muzikantas privalo turėti savo nuosavą muzikališką instrumentą, ar esti jam duodama vyriausybės.

3) Jeigu muzikantas pabaigia tarnystą, ar esti išduodami paliudijimai, jog jis galįs grajiti, kad tuomi galėtų surasti atsakančią vietą civiliškoj tarnystėje: orchestroj teatruose, ir t.t.

4) Ar užsirašant Suvienytų Valstijų armijon muzikantuose, galima prašyt kad paskirtų vietą ten kur patsai nori; paveizdan, jeigu mano brolis tarnautų mieste Washingtone, D. C., o aš prisirašydamas iš Bostono "Recruiting Station" norėčiau kad mane paskirtų toj pat vietoj kur mano brolis tarnauja.

Taipgi ar mano brolis galėtų man pagelbėti ką nors tame reikale rekomenduodamas vyriausybei kaipo gerų norų ir įteikdamas sykių manąjį prašymą.

Lauksiu Jusų malonaus atsakymo. Už patarnavimą iš kalno tariu širdingai ačiu!

"Amerikos Lietuvio" skaitytojas **Rokas Grigas.**

VEŽIO LIGA PLATINASI.

Mirtįs nuo vėžio ligos platinasi Suvienytose Valstijose, sulyg daktaro Beitler. Marylando valstijos gyvasties statistikos darytojo. Dr. Beitlerio statistika parodo, kad per paskutinius 10 metų, vėžio ligos prasiplatinimas paaugo ant 12 nuošimčių.

Taip Suvienytose Valstijoes 1904 m. 23,295 ypatos mirė nuo vėžio o 1913 m., 49,-928.

Sulyg šio skaičiaus, 1904 m. 70 iš kiekvieno 100,000 mirė o 1913 m., 79 iš kiekvieno 100,000.

KALĖJIMAN ARBA LAIVYNAN.

Yonkers. Teisdarys T. P. Madden, kuris rado tulą Tony Ferraro kaltu vogimo vištų, leido prasikaltėliui pasirinkti bausmę ;eiti kalėjman arba stoti į Suv. Valstijų laivyną. Mat Ferraro yra augštas, drutas vyras, 20 m. amžiaus, ir teisdarys sako, jogei Suvienytos Valstijos reikalauja tokių vyrų. Ferraro apsiėmė stoti laivynan į sąvaitės laiką.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji: —

Jau tik kelios dienelės liekasi prieš Kalėdas, kurios kaip laivas apkaišytas neapsakomom linksmybėm artinasi prie mus su muzika, su dainomis, su viskuom kas tik linksma ir primena žmogui kad gali nors ant dienos užmiršti vargus ir atsilsėti nuo sunkaus triuso. Bet pilna linksmybė ateina tik tiem, kurie galės pamatyti savo tėvelį, motinėlę, savo pačią, savo vaikučius ir savo mylimus draugus. Retas kuris iš mųs galėsme tą link smybę apturėti, nes musų tėvai, broliai, seserįs, pačios su vaikučiais, tukstančiais žuvo karės ugnyje. Kiti šimtai tukstančių pasklydo po šaltą Rusiją, tapo kaip vėjo išblaškyti po įvairius kraštus ir kaip šturmo išmėtyti, kur vaikai, kur motinos, kur senučiai išskirstyti visi kenčia alkį ir neturi atsakančios prieglaudos. Tie, kurie mirė amžinai jau nuo mųs atskirti, gal nė paukštelis nepasakys mums apie jų paskutinias dienas.

Pereitas Kalėdas, dar turėjome daugiau vilties, dar musų širdis buvo linksmesnė, nes nors jau buvo daugumas išvytų iš savo namų, bet dar buvo vietos savo tėvynėje Lietuvoje, kur galė jo prisiglausti. Bet šį met visai suspausta musų širdis, nes kiekvienas musų lizdas išplėštas, išteriotas. Daugelis iš musų laukiame Kalėdų laivo, bet linksmybės jis mums neatneš, tik labiau sugriaudins musų širdis, nes kiekvienas męs atminsime savo išplėšytus lizdus, kiekveinam mums ateis į atmintį musų mylimi, kurius ten toli už jurių palikome, su ašaromis akyse bet pilnus vilties, pilnus ramybės, kad vėl kada nors sueisime ir pasimatysime.

Baisioji, kruvina karė sudegino ir takus kuriais vaikščiojome, išblaškė musų mylimus ir suardė musų viltį. Budelių rankos dar kruvinos ir jie nesirengia jų plauti. Galime dar matyti netik šias liudnas Kalėdas, bet dar gali tęstis ir iki kitų Kalėdų ir toliau.

Stiprinkimės kiek galėdami savo dvasioje, nenustokim vilties, vis ateis galas, šam baisiam padėjimui musų giminės ir musų Tėvynės vargams. Iš daugelio musų mylimų brolių, seserų, tėvų, pačių ir vaikelių, vis [illegible]kas gyvas ir atgaivis musų širdis, tik nenustokime vilties, ypatingai męs, kurie čia susirenkame po medžiu, atminkime kad viltis žmogų išgelbsti daug kartų nuo amžinos pražuties. Viltis duoda stiprybę gyvenimui ir pergali daug neiškenčiamų vargų. Laukdami ateinančių Kalėdų prisirengkime jas gražiai atšvęsti. Męs, kurie susirenkame čia po medžiu, ypatingai prisirengkime per ateinančias Kalėdas padaryti auką nuvargintiems musų broliams, seserims, tėvams senutėms motinoms ir savo pačioms su mažais vaikučiais; padarykime pinigišką auką.

Jus atmenate anas linksmas Kalėdas, kurias šventėme prisidėję stalą alaus, degtinės, vyno viryto, vištų, kalakutų ir visokių valgių. Nevienas per daug privalgę sirgome , nevienas perdaug prigėrę susimušėmė su savo draugais, netyčia vieni pasigyrėm perdaug, kiti baikom, kito jausmus užgavom; prie degtinės perdidelio stiklelio greitai iškyla negerovė, muštynės, koliojimas bereikalingas, išmetimas kelių dešimčių dolierių. Šias Kalėdas, mieli broliai ir seserįs, męs švęskime geriau; nieko perdaug nepirkime, nė alaus, nė degtinės ne "turkių," tik taip kad sunaudotume gražiai, kad nesilaistytų ir nesimėtytų, musų pirkti daiktai neitų ant nieko, nes per Kalėdas męs neprivalgysime ant viso laiko, nė neprisigersime. Daugelis iš mųs jau užprašėmė švečius ir žadame pirkti porą bačkučių alaus. Pakeiskime, užteks vienos, ikvaliai bus akis pilnos, tik mokėk savo svečius gražiai priimti, kas porą minutų nereikia gundyti "gerk ir gerk." Užbovyk kuom nors, papasakok ką nors, bukie žmogum po medžiu, papasakok vargus Lietuvos ir pakalbyk juokais sumesti po kelis centus Lietuvos pašelpai. Papasakok savo draugam kaip žmones gyvena nuo pašelpos komitetų, kaip svetimi žmones priglaudžia musiškius patįs vargšais budami. Komitetai dirba sunkiai kad sušelpti varguolius su viena ranka, o su kita ranka žiuri į pasaulę pagelbos.

Gal per tas linksmas Kalėdas kada męs čia vaišinsimės [illegible] savo draugais, musų mylimiausi ten toli už jurių, gaus dešimts kapeikų ant dienos pragyvenimo, gal komiteto iždas jau baigiasi, gal jie savo darbo negalės toliau traukti, ir suteikti reikalingą pašelpą, gal iš bado mirs musų mylimiausia ypata. Pakalbink savo draugus sumesti po pusdolierį, padaryti auką tiem vargstantiem. Pusdolieris yra mažas pinigėlis, bet ten nusiųstas jis per dieną nevienam gali ašaras nušluostyti, nevieną nuo bado išgelbėti. Netik tai, bet iš kito šono parodo, kad šioje pasaulėje yra netik budeliai su kruvinom rankom, kurie skerdžiasi ir stato milijonus žmonių ant prapulties, bet yra žmonės, su širdžia, su jautrumu, kurie netik moka pabudavoti bet ir pagailėti ir susimylėti, netik pasididžiuoti prie akių ir pasakyti štai aš turiu ir tau duodu, bet su jautrumu tokiu, kad už tukstančių mylių atjausti kitų vargus ir jiems pašelpą duoti.

Taip, mieli, broliai, po šimtą kartų kalbinu jus švęsti ateinančias Kalėdas, nešti pagelbą savo nuvargintiems giminaičiams ir savo tautiečiams. Daugelis sakys, kad pinigai nenueis ant jų pagelbos bet liks keno nors kišeniuje. Bet su tuom nereik abejoti. Pinigų jau milijonai nuėjo dėlei nuvargusių; nuėjo laivai javų, nuėjo drapanų ir visokios pagelbos, nueis ir jusų pusdolieris, kvoteris ar kiek pašvęsi. Pinigus surinkę galime siųsti į Amerikoje esančių komitetų rankas arba siųsti į redakcijas kurios ir jusų vardą pagarsins ir pinigus, kiek davėte, priduos komitetam, kurie nusiųs į vietą kur reikalinga šelpti musų broliai ir seserįs. Žydai, kurie jau šimtus tukstančių dolierių pasiuntė šelpti savo turtingesnius gimines dabar išsirinko visur miestuose komitetus ir renka aukas kas sąvaite savo nelaimingiems.

Męs bandykime nors ant Kalėdų iš anksto pasirengti savuosius sušelpti. Taip atšvęstos Kalėdos bus atmenamos, bus užrašytos į amžiną gerą musų darbą. Aš žmogus po medžiu, vargingas kaip aš esmi, keliu augštai vieną dolierį ir pašvenčiu Kalėdų auką nuo karės nukentėjusiem musų broliam ir seserimi. Kas iš jus [illegible] daugiau tą padarysite, darykite nesigailėdami. Kaip sueisime po kalėdų čionai po medžiu, pasidžiaugsime savo nuveiktu darbu. Su šiuomi lenkdamas galvą žemai prieš jumis, sakau su pagarba, lyg kito pasimatymo.

DARBININKŲ ŽINIOS.

Mieste Orizaba, Meksike audeklinių fabrikų dirbtuvėse dirba 20,000 darbininkų.

***

Škotijos plumberiai gauna apie $9.50 ant sąvaitės už 5½ dienų darbą.

***

Californijos unijos, priklausančios prie California State Federation of Labor nori visiškai uždrausti chinams ir japonams įėjimą į tą valstiją; bet jie paskelbė, kad jie pagelbės kaip tik galėdami japonams organizuotis savo šalyj.

60-tas nuošimtis šluotų šioj šalyje yra padirbama kalėjimuose.

* * *

Californijos valstijos darbo komisija darbuojasi ištirti siuvėjų padėjimą mieste San Francisco, kad sutaisyti atsakančią mokestį moterims.

* * *

Japonijoje ant 5,985 mylių gelžkelio dirba 109,983 darbininkai. kurių mokestis į kruvą sudėta yra $12.562.000 per metus, išeina apie po 31 c. ant dienos. Suvienytose Valstijose yra trukių inžinierių, kurie gauna po $200.00 ant mėnesio. Abelnai Suvienytų Val. inžinieriai gauna po $5.20 į dieną.

* * *

Darbininkai trijose kasyklose Rossland, Kanadoj, paaukavo $2,300 iš savo uždarbio per rugsėjo mėnesį, Kanados Tautos Fondui.

* * *

Miesto užveizda, mieste Leipzig, Vokietijoje pradėjo rupintis kaip ir kokį darbą duoti kareiviam sugrįžusiem nuo karės.

***

Augščiausia mokestis mokama darbininkams prie išdirbimo plokščio metalo Chicago. Jie gauna po 68 c. už valandą.

* * *

Francijoje valdžia įtaisė mokyklą, kurioje mokina darbų kareivius netekusius akių ant karės lauko.

* * *

Australijos ministeris darbo apielinkėje New South Wales įsteigė mokslainę ant ploto žemės turinčios 2,500 aukrų , kurioje mokys moteris žemdirbystės.

* * *

Darbininkai dirba [illegible] geležiniuose fabrikuose, ypatingai mašinistai visur pasekmingai išsideria sau trumpesnes valandas ir daugiau algos.

* * *

Darbininkai Suvienytų Valstijų pražudo algų vertės 500,000,000 per metus iš priežasties ligos. Ant gyduolių išdeda pinigų vertės 180,000,000 per metus [illegible]

FRANCIJA.

(Tąsa).

Nuo 10-to iki 14-to šimtmečio.

Nors kaip buvo minėta, tarp Karolio Didžio paeinių nesirado nė vieno labai gabaus karaliaus, bet-gi paskutiniai du ar trįs Karolingai karaliai nebuvo visai blogi. Geresniame dalykų stovyje, jie gal butų atsižymėję kaipo priklausanti prie geresnių valdonų. Bet nelaimei, jie neturėjo nė pinigų nė kareivių nė plačių teritorijų, kas buvo butinai reikalinga idant įvesti tvarką pačioj Francijoj ir apginti ją nuo išlaukinių priešų.

Jau 887 m. bajorai buvo išrinkę galingiausią tarp jų, grafą Odo, galvą garsios Capetų (tark Kapetų) šeimynos, kaipo karalių ,už tai kad vien jis galėjo juos apginti nuo vikingų. Bet kiti bajorai užvydėjo naujai išrinktam karaliui ir kuomet jis mirė 898 m. karuna tapo vėl atiduota Karolingams.

922 m. bajorai vėl pasikėlė prieš savo karalių ir išrinko grafo Odo brolį, grafą Robertą iš Paryžiaus savo karalium. Robertas žuvo ant mušio lauko sekantį metą. Bajorai norėjo išrinkti jo sunų Hugo, karalium, bet pastarasis neapsiėmė ir savo įtekme, gavo sostą del savo seserės sunaus Liudviko, paeinio Karolio Didžio. Liudviką sekė jo sunus Lothair, bet visą tą laiką tikras valdymas Francijos vienok buvo Capetų rankose; ir Capetai, tuo tarpu, vis įgijo daugiau turtų ir žemių. Kuomet 987 m. paskutinis Karolingas mirė, bajorai ir vyskupai vienbalsiai išrinko Capetą, Hugo, Francijos karalium. Hugo, taip kaip ir karolingai, buvo pateptas Reimso katedroj, delto buvo karalius Dievo ir žmonių valia. (Reimso katedra buvo didžiausia šventinyčia Francijos, kur jos karaliai turėjo buti patepti; tie, kurie del kokios priežasties nebuvo čia pašventinti, nebuvo, bent akyse liaudies, tikri karaliai).

Capetai, kurie dabar tapo karališka Francijos šeimyna, buvo labai turtingi ir galingi bajorai. Bet nekurie jų pavaldinių, buvo taipgi galingi, ir negalėjo pamiršti, kad jie išrinko Capetus į taip augštą vietą; labai tankiai jie paskelbė, kad jie buvo lygus Capetams, ir nebuvo priversti jų klausyti. Ar karaliui tas patiko ar ne, jie vienok kovojo tarp saves, skriaudė silpnesnius ir t. t. Capetai matė, kad vienatinis budas išgelbėti Franciją nuo anarchijos, buvo ant tiek sudrutinti karalių galybę, kad visi pavaldiniai, dideli ir maži turėtų klausyti karalių paliepimų. Ir tas buvo darbas Capetų, kurį jie visi per tris šimtus metų varė, be jokios pertraukos iki galutinai jie atsiėkė savo tikslą, iki visi, dideli ir maži, svietiški ir dvasiški drebėjo prieš karalius. Bet tai buvo labai sunkus ir ilgas darbas, ir kurio nuopelnis žuvo su paskutiniu Capetu.

Paryžius buvo centras Capetų šeimynos teritorijų, ir nuo jų užėjimo ant sosto prasideda to miesto didelis svarbumas. Plačios Capetų teritorijos radosi beveik centre Francijos. Aplinkui jas, ant visų pusių radosi labai didelės kunigaikštystės ir grovystės, kurių valdonai turėjo pripažinti Capetus, kaip savo karalius, bet kurie savo žemėse buvo taipgi lyg ir karaliai, ir turėjo savą valdymo budą, kariumenę ir t.t. Kad pamažu numažinti galybę šių kunigaikščių ir atimti jų teritorijas, buvo Capetų užduotis. Jie vatrojo įvairius budus tai atsiekti, bet ypačiai karę ir apženymas narių savo šeimynos su dukterim kunigaikščių, kurios atnešė dideles žemes savo vyram kaipo dalį.

Pirmas Capetas kuris padarė didelį žingsnį prie padidinimo karaliaus galybės, buvo Pilypas I, kurs viešpatavo nuo 1060 iki 1108. Galingiausias Pilypo pavaldinys buvo vikingų paeinis, Normandijos kunigaikštis, kuris 1066 m. rado progą apkariauti Angliją. Tapęs Anglijos karalium, jis vis dar laikė savo teritorijas Francijoj. Pilypas per ilgus metus kariavo su juom, kad jas atimti ir nors nepasisekė visų gauti, betgi diktokas plotas buvo pridėtas prie karališkų žemių.

Per trisdešimts metų nuo 1073 iki 1103 Pilypas turėjo nuolatinius vaidus su popiežiais. Mat karalius ir nekurie dideli kunigaikščiai, sulyg feodališkų tiesų turėjo tiesą paskirti vyskupus, vienuolynų perdėtinius ir t.t., kadangi visos žemės kurias jie valdė neva jiem priklausė. Ir jie nedavė vyskupystės ir t.t. ypatom, kurios tai užsitarnavo, bet tiem, kurie daugiausiai pinigų už tai mokėjo. Iš priežasties to, visai neverti žmones tapo bažnyčios perdėtiniai; jie vedė nemorališką gyvenimą ir tik ant juoko pavertė tikėjimą. Popiežius matė, kad vienatinis budas apčystyti bažnyčią buvo paimti tiesą davimo augštų dvasiškų vietų į savo rankas; paskirti ypatas vyskupais už jų nuopelnus, ne už pinigus. Karalius ilgą laiką nesutiko su tuo, ir tik 1103 m. pasidavė. Kaipo padėką, jam buvo suteiktas vardas "Vyriausiojo Bažnyčios Sunaus," kurį titulą Francijos karaliai dėvėjo iki revoliucijos (1789 m.)

Laike Pilypo I viešpatavimo, atsibuvo pirma kryžkarė. Buvo pirmiau minėta, kad Francijos bajorai nuolat kariavo tarp savęs. Jie sustodavo tik per dideles šventes ar taip bažnyčios paskirtus laikus, vadinamus "Dievo sandaros." Į pabaigą 11-to šimtmečio, Vokietijoj pradėjo kilti ricierių ordenas, kurį prilaikė ir bažnyčia. Šie ricieriai buvo bajorai, kurie prižadėjo apginti našles ir našlaičius nuo skriaudos, nedalyvauti bereikalingose karėse ir t.. Iš Vokietijos, ordenas ricierių prasiplatino po visą krikščionišką Europą. Nelaimei, tik retas kuris ricierių ištesėjo išpildyt savo prižadus, ypačiai kas link kariavimo, kurį bajorai tų laikų už vis labiau mylėjo. Betgi, tas sumažino namines kares, bent iš dailies. Ir netrukus atsirado naujas užsiėmimas del ricierių, tai buvo kryžkarės. Nuo 1078 iki 1084, turkai buvo apkariavę Palestiną ir pradėjo labai persekioti krikščionius, kurie nuėjo aplankyti šventas vietas. Popiežius šaukėsi į visas krikščioniškas tautas, kad eitų išliuosuoti šventą žemę iš mahometonų rankų. 1095, vadovaujant tulam Petrui Pustelninkui, milžiniška gauja žmonių, vyrų, moterų, ir vaikų, be jokių prisirengimų, tik šaukdami "Dievas to geidžia" apleido savo namus ir pradėjo eiti Palestinos link. Tai buvo tiktai minia fanatikų, kurie eidami rado sau maisto tik apiplėšdami gyventojus šalių per kurias jie perėjo. Tukstančiai jų mirė pakeliuj, o likusie buvo išskersti Mažojoj Azijoj, nė nepasiekę Palestinos. Tuo tarpu dideli bajorai Francijos, Italijos ir Vokietijos, bet ypačiai Francijos su gerai suorganizuotom kariumenėm, su pulkais ricierių taipgi iškeliavo į Šventą Žemę. Jie keliavo su didžiausu entuziazmu, nes netik ką jie gavo progą kovoti, bet ši kova buvo šventa, su bažnyčios (delto Dievo) priešais. Ir jie keliavo žinodami, kad jų išganymas buvo užtikrintas; priegtam, jų prasikaltimai ir šiame sviete buvo atleisti. Ir jie atsiekė savo tikslą nes 1099 m., Jeruzalemas papuolė į jų rankas. Paėmę šventą miestą, jie pasielgė kaipo baisiausi barbarai, nes jie išskerdė tukstančius mahometonų, nesigailėdami nė senelių nė mažų vaikų, ir viskas tai buvo daryta vardan Christaus.

Nuo šio laiko, kryžkarės sekė vieną kitą gana tankiai per kelis šimtus metų, ir atnešė daug vargo bet kartu ir neapsakomą naudą Europai. Kryžkarėse dalyvavo daugiausiai bajorai, su išrinktais kareiviais, jie turėdavo praleisti ilgus metus toli nuo savo sąvasčių, taip gi šios kryžkarės, kur kiekvienas poras turėjo užmokėti savo iškaščius, lėšavo daug pinigų. Tuo tarpu jų prispaudėjam atsitolinus, miesto gyventojai ir valstiečiai pasidarė laisvesni ir turtingesni; taip gi jie pasidarė sąjungas tarp savęs. Kuomet ponai sugrįždavo, netekę savo geriausių kareivių, apsibiednėję, jie turėjo pataikauti savo pavaldiniams, kad gauti jų paremą ir pinigus. Taip valstiečiai truputį nusikratė feodalizmo jungą o miesto gyventojai pamažu privertė valdonus suteikti visokias privilegijas, iki galutinai, ypač pietinėje Francijoj, labai daug miestų ir miestelių tapo kuone savistoviais. Francijos karaliai parėmė miesčionis jų siekimuose, nes tas vis nusilpnino bajorus, kas karaliams labiausiai ir rupėjo.

(Tąsa)

LIETUVIAI. AMERIKOJ.

CLEVELAND, OHIO.

5-tą dieną gruodžio Lietuvos Sunų Šv. Kazimierio Gvardija parengė prakalbas p. M. Povilausko svetainėje, tam tikslui kad sutvėrus naują pulką kareivių. Kalbėtojai buvo net trįs, visi virš minėtos draugijos nariai. Pirmas kalbėjo p. Jonas Rakauskas, Šv. Kaz. Gvardijos kapitonas, apie savo seną draugą p. Samuolį, kuris kiek metų atgal gyveno Clevelande ir priklausė prie šv. K. Gvardijos. Jam sugrįžus į Lietuvą, kilo karė ir jis buvo paimtas kariumenėn. Po kiek laiko, jis papuolė į nelaisvę, ir dabar baigia badu mirti Vokietijos gilumoj. Paaiškinęs p. Samuolio vargus, p. Rakauskas ragino visus kad aukauti nelaimingm drugui. Aukų surinkta apie 10 dol.

Antras kalbėjo p. Šalčius, ragindamas jaunus vaikinus, o ypatingai čia gimusius rašytis prie kareivių ir palaikyti savo tautą.

Paskiausia kalbėjo p. J. Maksimavičia. Jis nurodė, kad lietuvių tautą nereikia pamiršti, ir reikia užlaikyti visus lietuviškus papročius

Publikos buvo neperdaug, bet visi gerai užsilaikė.

Daugiau tokių prakalbų!

M. S.

GILBERTVILLE, MASS.

Nedėldienyje, 5 d. gruodžio šiame miestelyj buvo prakalbos Good Templars svetainėje. Kalbėtojas buvo p. D. Klinga iš Gardner, Mass. Prakalbos buvo apie dabartinę Europinę karę, apie imperatorius Rusijos, Vokietijos ir Austrijos, kad jie mums gražumu niekad neduos autonimijos; apie kapitalistus, kurie dabar lobsta iš padirbimo amunicijos.

Paskui p. kalbėtojas ragino tverti pašalpinę draugiją į kurią galėtų priklausyti visi, , nežiurint jų pažiurų; "katalikai, socijalistai, bambizai ir žydai," visi bus priimami. Ant galo p-nui Klingai pasisekė suorganizuoti tokią draugiją. Susyk prisirašė 32 nariai. Valdybon pateko, pirm. J. Šimkus; rašt. F. J. Kručkas; iždi. p. A. Vasiliauskas.

Po prakalbų minėtas organizatorius pardavinėjo "Laisvės," "Keleivio" ir "Kovos" spaudos knygų ir užrašinėjo tuos laikraščius. Po tam p. Klinga sutvėrė socijalistų kuopą į kurią 6 nariai prisirašė.

Publikos buvo susirinkę apie 100. Visi neblogai užsilaikė, apart vieno, kuric pasigirdo balsas: "reikėjo atsinešti klernetą," nes kalbėtojas tankiai skundėsi, kad jam balsas netarnavo. tai mat jam rodą davė.

Jaunutis.

NASHUA, N. H.

Nashua streikas dar nesibaigia. 1 d. gruodžio, 10 val. ryte buvo susirinkimas. Kalbėjo streiko prezidentas S. L. Zapėnas ir pranešė, kad gavo 10 dol. iš Terryville, Conn. [illegible] Petras [illegible] pinigus jis iššio[illegible] Povilo draugijos. Priimta ir perduota kasieriui J. Overkai. Gauta taipgi laiškas nuo kolektorių, kad kur tik jie atsilanko, tai žmonės remia kiek galėdami Nashuos streikierius. Taigi mes visi Nashua streikieriai tariame visiem aukautojam, širdingai ačiu, kad jie mus neužmiršta. Meldžiame ir ant toliau neužmiršti nes mums pašalpa yra labai reikalinga.

Meldžiame aukaukite kiek galėdami, o mes laikysimės ir tvirtai kovosime su kapitalistais.

Streiko Reporteris.

ATHOL, MASS.

Daug tenka matyti žinučių iš musų miestelio įvairiuose laikraščiuose, bet labai retai girdisi kas nors apie aukų rinkimą. Vienok Atholyje atsibuna daug vestuvių, krikštynų ir taip visokių sueigų, kurios kiekviena duoda gerą progą aukas rinkti.

Gerą pavizdį mums duoda tame p. Juozo Čiškevičiaus krikštynos. Tenai, nors nedaug žmonių buvo bet aukų surinkta $7.05. Sekanti aukavo:

Po 1 dol., — J. Vasiliauskas, K. Ambrazaitis, K. Monstaviče. Po 50 centų, — S. Kuprišauskas, J. Litvinis, A. Orentas. Po 25 c M. Glebauskienė, K Glebauskas, Z. Donilienė, J. Stanevičius, A. Glebauskas, S. Simanauskas. Smulkiau J. Čiškevičius, L. Liutvinienė, D. Stanevičienė, O Brazaičiukė. Širdingai ačiu tariama visiem aukautojam.

Aukų Rinkėjas.

LAWRENCE, MASS.

Pastaruoju laiku svarbesnių judėjimų tarp vietos lietuvių nesimato. Tik parapijonai, kurie jau keli mėnesiai kaip negali susitaikyt su kun. Jusaičiu, nuolat laiko susirinkimus ir visokiais budais bando prašalinti kleboną. Bet ant kiek matyt. nors jie laiko vienybę ir mažai jų eina į bažnyčią, bet gi kun. Jusaitis nieko nebijo, ir kaip buvo tai ir yra Lawrenco lietuvių klebonas.

Gruodžio 3 d. vakare, p. P. Čibo svetainėje atsibuvo parapijonų prakalbos. Kalbėjo tulas kun. K. Buzek, iš Brooklyn, N. Y. Kas per vienas šis kun. K. Buzek nieks tikrai nežinojo Tai yra augšto ugio žmogus, turintis apie 50 m. plaukai jau truputį pražilę. Jis turėjo didelį kryželį ant krutinės. Kun. K. Buzek ragino žmones sutverti parapiją, kuri nepriklausytų prie "Romos vyskupo." Toliau jis pasakė kelis žodžius apie Christų ir per apie 5 m. kalbėjo lotyniškai. Ant galo tarė: "Mieli broliai ir sesrįs, esmi kunigas be parapijos, labai biednas. Melsčiau jusų kiek galint paaukauti man ant kelionės." Keli vyrai perėjo per žmones su kepurėm ir surinko 24 dol. 4 dol. užmo mokėjo už svetainę o 20 teko kun. K. B. Žmonės prašė kunigo kad dar jiem ką papasakotų, bet jis sakė kad jam "nevalia" daugiau kalbėti, ir padėkavojęs už

Po tam pas žmones kilo klausimas, kodėl jam tiek pinigų davė, ir kas jį čia pakvietė. Nieks nežinojo, net nežinojo ar jis tikras kunigas ar ne.

Apie vidurnaktyje, po viršminėtų prakalbų, svetainė užsidegė. Grindįs išdegė ir ugnegesiai išdaužė langus.

Darbai pas mus kol kas vidutiniai eina; darbininkų yra į valias.

J. Žukauskas.

PITTSTON, PA.

24 d. lapkričio, 9 val. vakare, čionai ištiko baisi nelaimė. Mikolo Marčiulionio dvi mergaitės, 7 ir 3 metų amžiaus sudegė mirtinai.

M. Marčiulionis ir jo žmona išėjo miestan, užrakydami duris, ir palikdami tris vaikučius miegant. Lempa stovėjo ant stalo, ir sulyg ugnegesių nuomonės, ji turėjo eksplioduoti, uždegdama visą namą. Kitoj pusėj namo radosi užaugusių žmonių, bet jie buvo jau per kelias valandas betuštinę "dinerkes," delto negalėjo tyrai protauti ir vos save išgelbėjo. Galutinai kas nors atsiminė apie vaikus ir Poskulienė, kaimynė, išmušė duris jų namo, ir dasigavo vidun. Ji rado tik 5 metų vaiką gulint ant žemės arti durų. Paklausus vaiko kur sesutės buvo, jis sakė kad vyresnėji nuėjo ant kantrų lubų išgelbėti jaunesnę. Buvo bandyta eiti paskui ją, bet ugnis taip greitai skleidėsi, kad tas nebuvo galima ir abi mergaitės žuvo.

Tėvai buvo pašaukti teisman už neatsakantį dažiurėjimą kudikių ir padėti po 1,000 dol. bėla. Tėvai prisipažino, kad laike nelaimės jiedu gėrė saliune.

Lapkričio 16 d. kun. Maliauskas, iš Lietuvos, čionai laikė prakalbas apie dabartinį baisų Lietuvos padėjimą. Po prakalbos buvo paskelbta, kad rinks aukas del laikraščio "Vilties." Žmonės išgirdę, kad rinks aukas ne karės nukentėjusiem bet laikraščiui, buvo neužganėdinti ir apie pusė publikos apleido svetainę. Aukų laikraščiui surinkta 30 dol. Prieg tam vietinis klebonas aukavo 100 dol.

Alnų Pono Kumas.

Murininkai Škotijoje uždirba po 10 dol. į savaitę, dirbdami po penkias dienas ir pusę į savaitę.

Iš kiekvieno šimto darbininkų dirbančių prie liejimo geležies Suvienytose Valstijose 60 uždirba mažiau kaip 2 dol. ant dienos.

* * *

Suvienytose Valstijose prie dirbimo čeverykų ir čebatų dirba 200,000 darbininkų.

* * *

Miesto Seattle, Wash., skalbinyčių darbininkų lokalas įsteigė kooperatyvišką skalbyklą, vertą $25,000.

* * *

Suvienytų valstijų darbininkų Federacija pradėjo budavoti namą vertės $200,000 dol. Washington, D. C.

MARGUMYNAI.

NEAUGŠTI BET SVARBŲS VYRAI.

Yra gana žingeidus daiktas, kad didesnė dalis karalių yra ir buvo gana žemo ugio. Vokietijos kaizeris yra taip žemo ugio, kad jis visuomet dėvi čeverykus su nepaprastai storais padais ir augštom kurkom. Kuomet jis joja, jis vartoja augštus balnus, kad išrodytų didesniu.

Gerai žinoma, kad Rusijos caras nedidelis, — veik to pat ugio kaip kaizeris. Norvegijos karalius yra tik vidutinio ugio o Turkijos sultonas yra daug žemesnis negu vidutinis ugis; priegtam jis yra labai storas, kas padaro kad jisai tikrai labai žemas išrodo. Italijos karalius taipgi mažas.

Kas link senesnių laikų karalių, Aleksandras Didis, kuris aimanavo, kad nesirado daug pasaulių apgalėti, buvo žemo ugio. Augustas, pirmas Romos imperatorius, buvo taipgi nedidelis. Napoleonas, buvo vadintas savo kareivių "Mažas Kapralas."

MEDŽIOKLĖS AUKOS.

Neseniai pasibaigė medžioklės sezonas, per kurį galima buvo medžioti beveik visose Suv. Valstijose. Per tą laiką, 18 valstijų tapo netyčia užmušta 59 ypatos o sužeista 66.

Praeitą metą 17 valstijų kur buvo laikoma surašas 17 ypatų tapo užmušta o 162 sužeista.

Michigane žuvo 14; Illinois 12 o Wisconsine 9 medžiotojai; likusieji žuvo kitose valstijose.

Didesnė dalis žuvusių buvo užmušti netikėtu iššovimu šautuvo. Nekurie buvo užmušti kitų medžiotojų, kurie manė, buk jie buvo žvėrįs. Massachusetts valstijoj, tula moteris važiavo brikelėje su savo vyru keliu kuris ėjo per giraitę. Staiga pasigirdo šuvis —ir moteris krito, daugiau nepasikelti. Medžiotojas buvo šovęs į elnį, o pataikė moterį.

KAIP SENOVĖS ŽMONĖS RAŠĖ.

Labai, labai senuose laikuose, kuomet romėnai arba graikai norėjo rašyti, jie nevartojo popierą bet išvaškuotas lentutes. Apie popierą jie visai nieko nežinojo. Jie rašydavo ant lentelių su rušies paišeliu padarytu iš geležies arba kokio kito metalo. Vienas galas šio paišelio buvo aštrus ir smailas, ir vartojamas del rašymo. Kitas buvo bukas ir vartojamas del išdildymo. Paišelis buvo vadintas **Stylus.**

Seniausių laikų egiptiečiai rašydavo ant odų. Vėliau, jie išmoko daryti ruši popieros, vadinamos **Papyrus** padarytos iš augmeno kuris augo Niliaus pakraščiuose. Juodylas egiptiečių buvo tik juodas tepylas, o jų plunksna buvo šepetukas. Vėliau, jie vartojo nendres lieton šepečio.

Viduriniuose amžiuose, vienuolyno kunigai kurie darė [illegible] kas link to rašė ant pergamino t. y. išdirbtos avies odos, iki galutinai popiera buvo išrasta. Tada buvo rašoma su nudroštom sparninėm žąsų plunksnom. Pirmutinės plieno plunksnos buvo padirbtos Londone, 1820 m.

Yra žingeidu pažymėti, kad rašamoji mašinėlė, kuri dabar ant daug užima vietą plunksnos buvo išrasta pirmiau negu plieninė plunksna. Jau 1717 m. buvo išimta patentas del rašomos mašinos Anglijoj, bet tik 1829 buvo padirbta pirmutinė visiškai praktiška rašoma mašina.

VOKIEČIAI ATSTATO LENKIJĄ IŠ NAUJO.

Pastaraisiais keliais mėnesiais, teutonai labai daug nuveikė Lenkijoj. Apart atstatymo gelžkelių, vokiečiai daug atidos padėjo ant pagerinimo kelių ir ant žemdirbystės. Lodziaus gatvės tapo naujai akmenimis išklotos. Svarbiausi keliai į Varšavą tapo pertaisyti ir daugelis naujų pabudavota. Veik visą darbą atlieka karės nelaisviai.

Daugelyje vietų atstatoma privatiniai namai. Išdarkytos pievos tapo išsėtos dobilais ir rugiais del ankstybos pjutės. Dirbtuvės yra steigiamos del įvairių išdirbysčių, Atgaivinimas šalies tebeina visur, dieną ir naktį.

DEL EUROPOS ŽYDŲ.

Neseniai buvo pradėtas judėjimas New Yorke, kurio tikslas yra surinkti milijonus dolierių aukų del karės nuvargintų žydų. Sakoma, kiekvienas Amerikos žydas turės bent kiek aukauti savo viengenčiams. Gerai žinomas žydas, Jacob H. Schiff, viens iš įsteigėjų judėjimo sako, kad Amerikos žydai galėtų suaukauti mažiausiai 30 milijonų dolierių del nukentėjusių nuo baisiausios nelaimės kuri patiko žydų tautą per ilgus šimtmečius. Skaitoma, kad Rusijoj, Lenkijoj, Galicijoj ir Palestine randasi nemažiau kaip 5,000,000 nuvargusių žydų.

Nuo pradžios karės, žydai surinko 1,300,000 dol. aukų.

SIUNČIA MAISTĄ VOKIETIJAI PER KRASĄ.

Praeitą savaitę buvo pasiųsta per New York krasą, kaipo pirmos klesos krasos siuntiniai, virš 100 pakietų maisto į Vokietiją. Pakietos svėrė kiekviena apie 7 svarus ir reikalavo už $527 krasos ženklelių. Pakietos susidarė iš ryžų, sutirštinto pieno ir taukų blėtose. Jas apsiėmė vežti Europon norvegų laivas Kristianiafjord.

Ar maistas tikrai pasieks Vokietiją dar nežinia. Anglija kiek laiko atgal pranešė kad ji nedaleis maista siųstą per pakietų krasą (parcel post) pasiekti Vokietiją. Bet lyg šiol anglai nesulaikė pirmos klesos krasos siuntinius, tai gal jie praleis šias pakietas. Vienok Suv. Valst. krasa laukia protesto nuo Anglijos

Gately & Rogers
DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Kelio [illegible] mokėdami $1.00 ant nedėlios.

Vyrų siutai, overkotai, moterų dresios ir kotai.

Ateikite visi!

Gately&Rogers
21 Pleasant St.
Worcester, Mass.

DR. KONJOYIAN
DENTISTAS
44 Front Street, Ruimas 17.
Visokios rušies Dentistas ir visai nebrangininkas
Pamėginkite, pamėginimas sučėdys jumi 50 nuošimti.
22 K. auksinė karuna $5.00, paprastai moka $7.50. Sidabro pripildymas 75. paprastai moka $1.00 ir $1.50. Aukso pripildymai nuo $1.00, aukštin. Cementų 50c. Tiltelio padarymas $5.00
Ofisas atdaras vakarais iki 8 valandai, nėd. nuo 1 iki 5 po piet.
Speciališkas patarnavimas lietuviams.
DR. KONJOYIAN.

Siuntimas pakietų per "parcel post" į Vokietiją buvo valdžios sulaikytas 15 d lapkričio kuomet Holland-American linija neapsiėmė daugiau jų vežti, sakydama kad Anglija sulaikė visą Holandijos krasos tarnystą už tai kad maisto buvo siunčiama per krasą į Vokietiją ir Austriją. Pirm negu pakietų-krasos tarnysta buvo sulaikyta, sakoma arti 20 tukstančių pakietų maisto buvo išsiųsta kas sąvaite iš Suvienytų Valstijų.

SUVIENYTOS VALSTIJOS VIENA IŠ SENIAUSIŲ TAUTŲ.

Suvienytos Valstijos yra viena iš seniausių pasaulės tautų. Išskyrus Rusiją ir Angliją, ji yra, kaipo tauta turinti tą pat valdžią. senesnė negu kokia Europos šalis. Ji viena, per 125 metus turėjo nepermainytą valdžią. Jos rybos pasidarė vis platesnės, ji turėjo vidurinę karę, jos konstitucijon buvo pridėta pataisymų, bet gi šiandien, Suv. Valstijos yra taip-pat valdomos kaip 1789 m., ir ji yra vienatinė tauta apie kurią galima sakyti.

Suvienytų Valstijų konstitucija buvo priimta 1789 m. kuomet francuzų revoliucija prasidėjo. Nuo tada, vias Europa tapo perdaryta.

Anglijos dabartinė valdžia prasideda tik nuo 1832, kuomet pirmas iš trijų įstatymų projektų, kurie atėmė Anglijos valdžią iš turtuolių rankų ir atidavė ją žmonėm, perėjo per parlamentą. Kiti du projektai perėjo parlamentą 1867 ir 1884 m. Prieš šių įstatymu įvedimą, lordų butas parlamente turėjo visą galybę. Dabar ši galybė priklauso valščionių butui, kurį išrenka visi Anglijos žmonės.

Francija pradėjo savo revoliucija 1789 m., kaip pirmiau buvo minėta. Nuo tada ji turėjo du kart imperija: tris kartus [illegible] ir tris kartus republiką; ji nužudė vieną karalių, atėmė sostą nuo kitų dviejų, ir privertė abudu imperatorius prasišalinti. Nuo sutvėrimo trečios republikos, Francija permainė savo ministerių kabinetą veik kas met.

Visi žino, kad dabartinė Vokietijos imperija susitvėrė tik po Francuzų-prusų karės, 1871 m. 1789 m. dar vis gyvavo centralinėje Europoje "Šventa Romos imperija" kuri susidėjo iš apie 350 mažų atskirų valstijų.

Dabartinės Austrijos, Italijos, Skandinavų, Holandijos, Išpanijos, Belgijos ir Balkanų tautų valdžios taipgi yra produktai 19-to šimtmečio.

Taip kad amerikiečiai tikrai gali didžiuotis iš "senumo" jų valdžios.

KUOPELĖ GARBĖS VERTŲ VYRŲ.

Napoleonas, vydamas rusus prieš save, atsidurė Maskvoj. Naktyje rusai padegė Maskvą ir Napoleonas, neturėdamas prieglaudos, turėjo grįžti atgal. Baisus šaltis labiau kirto kareivius negu kulkos, o kazokų buriai nedavė jiem ramybės nė ant valandos, Kuo tolyn, to retesnė darėsi Napoleono kariumenė.

Vokiečių Darmstadto kunigaikštis, kuris vedė 1,000 kareivių prieš rusus, grįžo tik su dešimčia vyrų. Nevalgę, suvargę, baisioj audroj, jie priėjo prie apdegusios stubelės. Kunigaikštis tarė: "Mieli broliai, čionai turime pasilsėti, nors rytoj ir gyvi nekelsime." Kunigaikštis užmigo ir susapnavo, kad jis radosi linksmoj sueigoj, ir daug meilių veidų prieš jį kloniojosi. Atsikėlė sušilęs ir gerai atsilsėjęs, nežinodomas kur jis yra. Apsidairęs jis pamatė, kad jis gulėjo po kareivių šinelių o kareiviai patįs visi buvo neg[illegible] gulėjo

VIETOS ŽINIOS

Mayoras Wright vēl išrinktas.

14 d. gruodžio atsibuvo miesto rinkimai. Mayoras George M. Wright, republikonų partijos, vēl buvo išrinktas miesto galva. Tai bus ketvirtas metas, kad p. Wright tarnaus Worcesteriui kaipo mayoras. Jis gavo 2825 balsų daugiau negu John H. Reardon, demokratų kandidatas. Balsavimas buvo už Wright, 12,152; už Reardon 9,302.

"License" laimėjo Worcesteryje 2739 balsais. 12,143 žmonių balsavo už daleidimą pardavinēti svaigalų, o 9404, kad uždrausti pardavinėjimą.

Jieško mirusio sunaus.

Į policijos stotį No. 1, kas dien ateina žilagalvē senutē, ir klausia policistų ar jie nerado kur nors lavoną jos mirusio sunaus. Policistai atsako jai kad ne, bet ji netiki, pakol jai leidžia nueiti į "garažą" ir atidaryti duris visų ambulancų, idant persitikrinti. Kaip tik ji mato, kad nieko nēra ambulancuose, ji padēkavoja policistams ir išeina. Ant rytojaus ji vēl sugrįžta, ir tas pats atsikartoja. Kartais ji ateina net du, tris sykius ant dienos. Policistai ją vis mandagiai priima, ir išpildo jos pareikalavimus.

Apie du, trįs mēnesiai atgal, šios moteries sunus buvo suvažinētas Bostone, ir mirē ambulance, kuris jį vežē į ligonbutį. Jo lavonas buvo parsiųstas motinai del palaidojimo. Nuolatinis rupinimasis apie šį nelaimingą atsitikimą, sumaišē bēdinos senutēs protą.

Trukis užmušē nežinomą vyrą.

Apie 6:45 val. po pietų subatoje, nežinomą vyrą suvažinējo ekspresas ant Boston & Albany gelžkelio tarp Nashua ir Millbrook gatvių. Galva nelaimingo žmogaus buvo kuone nukirsta ir kunas labai sudraskytas. Gelžkelio darbininkai atrado lavoną apie valandą laiko po nelaimēs.

Užmuštas žmogus buvo apie 25 m. senumo, ir manoma kad tai buvo lenkas arba lietuvis. Jis buvo 5 pēd 7 col. augščio, tamsių plaukų ir akių, tyro veido ir su gerais dantimi. Jis dēvējo naują tamsaus audeklo siutą ir rudą overkotį, su juoda ir balta kepuraite. Jo kišeniuje rasta puskvortinē bonka degtinēs, britva, raktas ir cigarētų pakietas. Ant spilkos įkištos į kaklaraikštį yra raidēs O. A. Manoma, kad nelaimingas žmogus buvo girtas, ir netyčiai užējo ant gelžkelio.

Pietųs.

Gruodžio 12 d. Endicott st. svetainēje atsibuvo šeimyniški pietųs, kuriuos surengē vietinē Lietuvos Dukterų Draugija.

Apart įvairiausių valgių svečiai buvo pavaišinti dainomis ir deklamacijomis. Sudainuota keletas dainelių iš kurių ytin pavyko "A[illegible] gaili se[illegible]..." Pažymētina jogei dainininkēs, (tos pačios draugijos narēs), visas dainas dainavo vaikščiodamos po salę aplink stalus susikabinę poromis, lyginai kaip kad "Kabarētuose." Tas darē malonų įspūdį svečiams, kaipo retas atsitikimas lietuvių tarpe.

Pirmininkē p-lē M. Jablonskiutē vedē visą tvarką ir laike dainavimo pritarē pianu. Publikai labai patiko, kadangi privertē delnų plojimu atkartoti dainas net kelis sykius.

Žmonių prisirinko pilnutē svetainē; reikējo tris sykius priruošt stalai valgymui.

Paraginus p. A. Dēdynui, buvo renkamos aukos nukentējusiems nuo karēs lietuviams.

Apart visokių kitų žaislų veikē skrajojanti krasa. Iš paskirtų dovanų, gēlių bukietą laimējo p-lē Baliniutē; kaklaraikštį — p-nas Motiejaitis. Apgailētina, kad antroji dovana teko visai netam kas ją laimējo. Laike dalinimo dovanų, vyras turintis dvigubai daugiau atviručių buvo prasišalinęs, ir kuomet sugrįžo, rado dovanas išdalintas.

Rep—ris.

Jubilējus.

Šv. Kazimiero Draugija ant praeito susirinkimo nutarē laikyti 25 metų jubilējų 23 d. sausio 1916 m. Pokilis atsibus svetainēje Trade School, su koncertu, prakalbom ir visokiom iškilmēm. Visos kitos Worcesterio pašelpinēs draugijos bus pakviestos dalyvauti apvaikščiojime.

Šv. Kazimiero Draugija yra viena iš seniausių ir turtingiausių lietuvių draugijų Worcesteryje.

Drabužiai Lietuvos. Pavargēliams.

Tautos Fondo valdyba nepaprastame susirinkime, Pittsburgh'e, lapkričio 10 d., 1915 nutarē kreiptiesi į visuomenę, kad geros valios lietuviai, o ypatingai lietuvaitēs malonētų parinkti drabužių nuo vertelgų ir šiaip žmonių ir tuos drabužius pasiųsti į vieną vietą, iš kur bus per Raudonojo Kryžiaus Draugijos tarpininkystę pasiųsta Lietuvon.

Rinkējų ir drabužių aukotojų vardus, pavardes ir kas kiek surinko ar davē, apsiēmē sutvarkyti ir laikraščiuose pagarsinti kun. F. Kemēšis.

Drabužių priēmimui vietą gavome Lietuvių Darbininkų Sąjungos name, 242 West Broadway, So. Boston, Mass.

Taip susitvarkę — kreipiames į geros valios lietuvius ir lietuvaites, kad teiktusi energingai subruzti rinkti drabužius iš svetimtaučių ir musų pačių žmonių.

Drabužiai, žinoma ,turi buti jau jeigu ne visai nauji, tai bent čysti — rupestingai išvalyti, išskalbti. Tautos Fondo skyriai, ir visi tēvynainiai, nuoširdžiai, nuoširdžiai raginami padēti drabužių rinkimo darbą su geru apgalvojimu. Lietuvai drabužių taip labai reikia, kaip ir badaujantiems duonos. Šiltai apsirēdęs žmogus ir bado daugiau gali pakentēti, negu sustingęs nuo šalčio. Tukstančiai musų viengenčių tikrai sušals šią žiemą delei stokos pastogēs ir drabužių. Ar mes galime ramiai laukti kol taip atsitiks? Jeigu ir turēs žmonēs mirti iš bado ir šalčio, tai buva musų visų sielos grynos nuo išmetinėjimo: "per mano neveiklumą, vaikas ar senelis be laiko sušalo. Visa tukstantinē alkanų-nuogų minia šaukē mano pagelbos, o aš užsisukau, kad nematyčiau tos baisios regyklos, kur ir po šaltos nakties gyvieji rankioja šimtais sušalusius mažus vaikelius."

Musų tautai mirtinas nuostolis! Tiek svieto, visai nereikalingai ir be jokios pačių žmonių kaltēs, išnaikinta ne staigia širdį perskriodžančios kulipkos žaizda, bet laipsniškai baisiausiąjį vargą, badą, šaltį ir beviltę kenčiant. Ant karēs lauko staigi mirtis yra ne taip baisi, kaip beviltinis, nepertraukiamas visų kuno reikalavimu nepatenkinimas ir aiškus artinimasis prie savo kapo. Išsivaizdinkime sau šeimyną, kurios tēvas už rusų ar vokiečių garbę galvą guldo ant karēs lauko, o moteris išgabenta kur į Siberiją, gi maži vaikeliai nepažįstamų žmonių priglaudžiami ir maitinami bei dengiami ,bet kaip? Nēra nieko musų tēviškēse, nes tiktai kapai riogso ir vējas pelenus nešioja. Nuo šalčio sustingę lupos negali nei mandagiai susimylējimo prašyti...

Jau antroji karēs meto žiema spaudžia niekuo nekaltus musų brolius, sesutes. Kadangi musų gimtinį kraštą Lietuvą neapsakoma karē atvėjų-atvėjais nušlavē; viską, ką žmonēs brangino nuo senelių palikimų, likosi atimta arba sudeginta. Musų darbštus žmones dabar be pastogēs, apdriskę slankioja, lyg kokie nusidējēliai ir jųjų kentējimų galo nēra, kol motina žemelē priglaudžia juos kapuose.

Ar mes galime buti kaltininkais belaikinių mirčių? Ar mes galime buti kaltininkais bado šalčio ir kentējimų tų žmonių, tų kudikų, kurių vargus galētume prašalinti vieną kitą vakarą pasidarbavę — drabužius ar aukas berinkdami saviems viengenčiams? Pradēkime darbuotiesi, o musų darbas bus saldus užmokestis už musų nuovargį Lietuvos garbēs ir gerovēs sugrąžinimui.

Visokiuose drabužių rinkimo ar siuntimo reikaluose, reikia kreiptiesi į kun. F. Kemēšį, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. American Express Co. nukentējusiems nuo karēs siuntinēja drabužius veltu.

Tautos Fondo Valdyba.

Reikia duoti pavizdį.

Teta — Vincuk, vaikai privalo visuomet eiti anksti gulti. Visi vištukai eina gult kaip tik saulē leidžiasi.

Vincukas — Taip, bet sena višta eina gult kartu su jais.

Biznierius.

— Sunau mano — tare kartą tēvas į savo sunelį — patēmijau jog kaip gauni centą arba nikelį tai neįdedi juos į banką kurią tau buvau nupirkęs.

— Taip tēveli, nevisada įdedu.

— Ir jeigu ne klystu, tai praleidi savo centus ir nikelius krautuvēlej ant kampo.

— Taip tēveli.

—Vaikeli jeigu nežēdysi užaugsi?

— Uždēsiu mažą krautuvēlę ant kampo ir kiti vaikai pinigų tai ką tu veiksi, kaip neš man centus ir nikelius.

Suprato.

Motina:— Jonuk, išnešk tą skudurį laukan ir padžiauk ant saulēs.

Jonukas po valandēlei sugrįžta į stubą su skuduru rankoje:

— Mamyte, jau kiba tu pati padžiauk tą skudurį, nes aš iki saulei nepasiekiu, per augštai.

MOTERŲ SKYRIUS.

—oOo—

APIE MOTERIS.

New Yorke universitete randasi 80 merginų, kurios mokinasi buti advokatais.

*

Poni Kate W. Kirkpatrick buvo perdētinē krasos miestelyje Decatur, Georgia, per 21 metus.

*

Anglijoj uždrausta moterims tapti advokatais.

*

Poni Susanna Wanner, iš Stonetown, Pa., gali skaityti be akinių, nors ji turi jau 100 metų.

*

Poni Ada Brown, turinti virš 70 m įsirašē į Columbia Universitetą, mokintis kaip gerai užlaikyti namus ir valgį virti.

*

Iš visų Europos karalienių, Norvegijos karalienē Maud, veda papraščiausį, tykiausį gyvenimą. Jos gyvenimo budas nesiskiria nuo gyvenimo augštesnių luomų, vidutiniai turtingų jos šalies žmonių.

*

Franciją turi vieną moteri teisdarį, p-lē Jusselin, kurios specialē užduotis yra nuteisti nesutikimus tarp darbdavių ir darbininkų.

*

P-lē Emilija W. Vaughn tapo paskirta pirmutinē moteris notarijušas mieste New Yorko.

*

Moterįs dēvinčios varinius policistų šalmus ir ilgus policistų ploščius, apsiginklavusios buožēm ir turinčios po sargybinį šunį, dabar tarnauja kaipo naktiniai sargai ant Berlino gatvių.

*

Francijos moterįs dirba kasdien po 14 valandų amunicijos dirbtuvēse, ant savo ukių ir prie publiškų darbų. Paskui, jos eina namon ir dažiuri savo vakus.

*

Kalnas Robin, augščiausias visoj Kanadoj, tapo pramintas Kalnas Cavell, kaipo amžinas paminklas atminčiai Edith Cavell, anglēs ligonių dažiurētojos, kurią vokiečiai nužudē Beljoj.

*

P-lē Eva Corning, policistē mieste Topeka per praeitus metus išgelbējo 69 mergaites nuo pražuties.

Kodēl maži kudikiai neramųs.

Jeigu mažas kudikis neramus, tankiai pabunda ir rēkia, tai reikia surasti priežastį to neramumo. Gal kas nors prieš miegą ilgai žaidē su kudikiu ir sukratē jį per daug. Nežiurint koks butų amžius vaikų, niekuomet nereikia juos perdaug sujudint ar tai žaidžiant ar erzinant ar kitokiu budu, ne reikia perdaug kelti vaikų nervus.

Taipgi kitokios gali but priežastįs vaikų neramumo ypatingai naktyje. Gal but alkanas, arba kas dažniau atsitinka, persivalgęs tai reikia prižiurēt kad vidurukai jo gerai maltų. Jeigu tik motina ar auklētoja patēmija [illegible] kudikis šaliai [illegible] riuoja, tai tuojaus turi duoti ricinos (castor oil); del mažiuko, puse arbatinio šaukštuko o didesniam šaukštuką. Viduriai tuojaus susitaiso ir kudikis ramiai miega.

Tankiausiai tas atsitinka su kudikiais maitinamais karvēs pienu.

Del kudikio ramumo svarbu yra, kad nebutų šlapias. Niekurios motinos nenorēdamos keltis naktyje pratina kudikius gulēti šlapiuose vystikluose. Tas yra labai bloga; šlapiai o šiltai gulēdamas kunas jo šunta ir nueina pučkais ir tada kudikis dar labiau nerimauja.

Gal but ir kitokios priežastįs neramumo. Gal jam per šalta ar per šilta, gal oras perdaug suspaustas, kambarys nepravēdintas. Gal suvystytas per dručiai, ar kaip nors spaudžia drapanos, tai reikia apžiurēti, pervystyt. Kambarį laikyt ne per daug uždarinētą, reikia kad oras po biskį dasigautų, nes kas reikalinga dideliam del sveiko ir ramaus miego tas pats ir kudikiui. Reikia žinoma užlaikyti jį šiltai nes kudikis lengvai kosuli pagauna.

Abelnai nereikia gailētis triusos ir priežiuros, nes tas išeina ant gero. Kudikis esti sveikesnis ir motina turi mažiau vargo.

KALĒDŲ PYRAGAS.

3 kiaušinius.

2 puoduku cukraus,

Po 1 puoduką sviesto, pieno ir molasses.

Po 1 arbatinį šaukštuką baking soda, gvaizdikų (cloves), cinamonų, nutmeg (sutrinto).

Po 1 svarą rozinkų, serbentų (curants) ir "citron," (pastarąjį reikia supiaustyt į mažus šmotelius).

5 puodukus miltų (pastry flour).

Kaip sudēti: Gerai sumaišyk sviestą ir cukrų. Pridēk gerai išplaktus kiaušinus ir molasses ir truputį miltų. Tada pridēk pieną ir gvaizdikus, cinamonus ir nutmeg. Gerai sumaišyk. Išsijok miltus su soda ir taipgi įmaišyk. Gerai apiberk rozinkas, serbentas ir "citron" su miltais; įmaišyk ir juos.

Viską gerai sumaišius, įtiesk sviestuotą popierą į dvi diktokas blētas ir įkepk į nelabai karštą pečių. Kepk iki kuomet įkišus smailą pagaliuką į pyragą, jį ištrauki, jis buna visai čystas, t. y. nēra tašlos ant jo.

Padēk pyragą (išēmus iš blētų) į šaltą, sausą vietą. Apdengk jį jeigu gali. Šis pyragas gali stovēti per ištisus metus ir nepages. Jis yra geresnis kuomet kiek laiko pastovējo, delto daryk bent sąvaitę prieš kalēdas.

ATSITIKIMAS BE VILTIES

Ką-tik męs užsiimam, turime turēti sau aišku kelią, tas yra teisinga speciališkai gydyme ligos. Turime žinoti kodēl vartojame nekurias gyduoles o ne bilekokias. Turime žinoti kokio rezultato laukiame. Gerumas nekurių gyduolių visuomeniškai žinomas, kaip tai Triners American Elixir Karčiojo Vyno ligose grumuliojimo organų skausmuose ir diegliuose pilvo arba žarnų. Speciališkai užkietējusiuose viduriuose ir jo pasēkmēse, taipgi naudinga nervų ligose, mažakraujystēs, žalios ligos, kuniškam silpnume. Jeigu nors viena iš paminētų ligų kengtų gali atsidēti ant Triners American Elixir Karčiojo Vyno r nejieškok kitokių gyduolių. Kaina $1.00 aptiekose Jos Triners Manfg. 1333-1339 So. Ashland Ave. Chicago, Ill. Trinerio Linimentas vienas iš dručiausių gyduolių del trynimo kuno skausmuose reumatizmo ir neuralgijos. Ypatingai kada skausmas susimētęs į vieną sąnarį. Laikyk savo name. Kaina 25 ir 50 c. per pačtą 35 ir 60c.

Šešių ruimų namukas su 6,000 pēdų žemēs ant Coral st. netoli lietuvių bažnyčios, elektrika, gesas ir su gesu šildomas karštas vanduo, parsiduoda pigai,klauskit 31 Coral st. Tel., Park 4162-W.

MUSŲ metodą išmokinsime jųs anglų kalbą labai trumpame laike, jusų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk paaiškinimų. Dovanai
American School of Languages
731 W. 18th St. 1741 W. 47th St
CHICAGO, ILL.

LAIŠKAI Į LIETUVĄ.

Šiomis dienomis męs padarēm gromatas rašyti į Lietuvą vokiečių užimtą. Šitos gromatos yra pusē vokiškai ir pusē lietuviškai; paklausti giminių ar jie gyvena ant savo senų vietų ar gyvi, ar kas mirē, ar pačtas koks yra pas juos, ar pinigų reikalauja ir ar galima jiems prisiusti.

Gatava viskas su konvertais ir su konvertu atgal parašyti. Toki laiškai gali per vokečių cenzurą pereiti, jeigu bus koki pačtai. Parduodame 1 už 5 c.

M. Paltanavičia,
15 Millbury st.
Worcester, Mass.

LANGLOIS CO.
36 svičiai plaukų verti $7.00 dabar $2.98. 30 svičių plaukų vertēs $5.00, dabar $1.98. Tie svičiai plaukų yra padaryti ir puikiai valaknuoti plaukai.
Laikradžiai vertēs $3.50, dabar $1.98, laikrodžiai vertēs $1.98 dabar 89 c.
Numažinta prekē ant šuku.
Skrybēlēs vertēs $2.98 parsiduoda už $1.25. kurios buvo $1.98 dabar 89 c.
NEPAMIRŠKITE — LANGLOIS CO.
195 Green st. Worcester, Mass.

VISIEMS DOVANOS!

Kas užsirašys pas mane dienraštį "Naujienas" ant metų ir prisiųs $5.00 tiems duosiu "Amerikos Lietuvį" dovanų ant metų. Pinigus siųskite sekančiu adresu:

A. J. RAŠIMAS
1840 S. Halsted St. Chicago, Ill.

SKAUSMAS STRĒNOSE.
Skaityk ką p. E. Macek Woodstock, Min rašo mums:
"Aš nusipirkau Severa's gyduolę nuo Inkstų ir Kepenų. Po vartojimui jų per sąvaitę skausmas apsistojo ir po vartojimui vieno buteliuko, skausmas daugiau nesugrįžo. Aš vartojau ir kitas Severos gyduoles kartas nuo karto ir visos paliko gerą įtekmę. Uždegimas vidurinių inkstų ir puslēs suspaudimas, vandens tiršto bēgimo, skausmingas ištuštinimas vandens (mižalų) sutynimas kojų ir skausmas strēnų paeina nuo vidurinių inkstų ligos. Geltligē ir skausmas skilvio gretiai gyja nuo Severos gyduolēs nuo inkstų ir kepenų. Kaina 50c., $1.00 visose aptiekose ar perkant nuo mųs.
Jei neturi Severos Lietuviško kalendoriaus dēl 1916 metų, — jusų aptiekose jis duodasi dykai jeigu negali gauti rašyk tiesiog pas:
W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids, Iowa.

Reikalauja mokinių.

Kas nori išmokti austi gali eiti pasimokinti. Audējų mokestis gera ir visada galima gauti darbą.

The Bancroft Textile Co.
470 Park ave.
Worcester, Mass.

SKAITYTOJŲ DOMAI.

Užējus netikētai sniegui, gal męs nepasieksime nekurių musų skaitytojų su kalēdiniu numeriu, delto **Siunčiame visiem linksmų Kalēdų ir laimingai sulaukti Naujų Metų.**

Taipgi pranešame musų skaitytojam, kad pačtos viršininkai žiurēs musų knygas šį mēnesį ir priversti busime išimti visus neužsimokējusius, ką reikalauja pačtos tiesos. Todēl meldžiame visus prenumeratą atnaujinti.

Su širdingais linkējimais
Amerikos Lietuvis
15 Millbury st. Worcester, Mass.

K. BATAITIS
Musų generališkas agentas yra dabar Chicago, Ill. taipgi lankosi po visas lietuvių kolonijas užrašinēdamas Amerikos Lietuvį. Prašome gerbiamų viengenčių, kurie su juo susitiksite pagelbēti jo darbui užtikēdami kaipo geram ir teisingam vyrui.
Amerikos Lietuvio Adm.

Moterims Naujiena.

Siuvu visokius moteriškus drabužius, kaip tai: šliubines dreses, žieminius bei pavasarinius siutus ir abelnai viską ką tiktai moterims reikalinga. Darbą atlieku pagal naujausią madą, kiekvienos norą ir nebrangei.

M. C. PAULAUSKIENĒ,
92 Perry ave., kampas Stone st.
WORCESTER, MASS

Kuopni Vaistai
ir užtikrintos
GYDUOLĒS.
Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.
Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.
Daktarų receptai kogeriausiai speciališkai sutaisomi
BREWER & CO.
56 FRONT STREET,
WORCESTER, MASS.
Užsakymai prisiųsti pačtu, greitai išpildomi.

Vienatinēje - Aptiekoje - Drugstoryje
VLADO LEŠČINSKO
galima gauti nusipirkti pavienius numerius "Amerikos Lietuvio", užsiprenumeruoti ir apskelbimus duoti.
Eureka Red Cross Pharmacy,
315 Walnut St. Newark, N. J.

IŠSIRANDAVOJA

5 rumų stuba ant 611 Cambrigde st. kitame šone nuo bažnyčios. Kita stuba ant 562 Cambridge st. Kampas Dorrance st. Randa 10 dol. mēn. Krepkitēs pas **Miss. Maney** Hotel Bellmar, 667 Main st.

PARSIDUODA

5 lotai žemēs ant Julien ave. išeina iš Massasot Rd. 14,000 pežų žemēs, 7 obelis ,gera žemē daržam; graži vieta del namo. Kreiptis pas **John A. Palmer Co.** P. O. arba 14 Allen St. Worcester, Mass.

PAAIŠKINIMAS.

Apie jieškojimą karēs išblaškytų giminių. Mes turime laiškus pusiau lietuviškai, pusiau vokiškai drukuotus, gatavai su konvertais siųsti į Lietuvą ir blankas pajieškoti per Komitetus Rusijos ir Prusų už 15 c. męs jumi prisiųsime šias blankas ir gromatą. Tie kurie nori kad mes išrašytume tai reikia po 5 c. dadēti. Jeigu norētute kad męs ir pasiųstume į Europą 5 c. reikia dadēti ant pačto ženklelių. Į tris vietas pasiųsti pajieškojimai parsieina 45 c.

Žmonēs kurie moka gerai rašyti; gali po kelias šių blankų parsitraukti ir kitiem žmonēm parašinēti. Savųjų reikia jieškoti — parodyti savo žmoniškumą.

M. Paltanavičia,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

NAUJA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ!

Ką tik uždėta, tai ir visas tavoras yra naujas ir dručiausių skurų ir padarymo. Galite pirkti čeverykus vyrų, moterų ir vaikų didžiausiame pasirinkime. Per porą nedėlių bus duotos dovanos kiekvienam pirkėjui čeverykų verta 50c. Prie krautuvės bus čeverykų taisymas ir čystinimas, kas pirks čeverykus, gaus du tikietų dovanai čystyti čeverykus.

Manufacturers Cut Shoe Store,
3 Vernon Sq., pas Vernon teatrą Worcester, Mass.

Siuskite Pinigus Per Musu Agentura!

Ar susirašai su giminėms išbėgusiais iš Lietuvos į Rusiją. Gal nori pinigų nusiųsti? Siųskite per mus, kursas pigus pinigai eina gerai į visas dalis Rusijos, kur nėra karės. Ir į Vokietiją karės nelaisviam. Gal nori savo gimines paimti į Ameriką, moterįs ir vaikus su seneliais, gali parvešti, kompanija pasportus parupina Archangelske. Visados rašykite pas mus

NORINTIEMS Į LIETUVĄ VAŽIUOTI.

Laivai į Archangelsk		Per Švediją	
Dvinsk	Gruod. 6	Oscar II.	Gruod. 2
Kursk	Gruod. 28	Frederik VIII.	Gruod. 8
Carica-	Gruod. 28		
Car	Sausio 8		

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Dovana nuo SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KALENDORIUS 1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviai dar neturėjo, nesa nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairus labai naudingi pasiskaitymai: **apysakos, eilės, straipsniai iš historijos, hygienos, draugijinio gyvenimo ir tt.** S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršiaiais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose kningynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo kningų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės:

A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

"Amerikos Lietuvio" Agentas
L. Savickas,
20 Oxford str.
New Britain, Conn.

Tel. Cedar 2404
DR. F. B. PUSKUNIGIS
17 Millbury St, Worcester Mass
Priima ligonius sekančiose val:
nuo 8 iki 11 prieš piet,
nuo 1 iki 3 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

SKALBINYČIA LAUNDRY.
Geriausiai Čystija visokias
— BIELIZNAS —
DONOHUE MODERN LAUNDRY
D. J. DONOHUE, Prop.
Green St., Worcester, Mass.

GERI DANTĮS REIŠKIA GERĄ SVEIKATĄ.
Prižiurome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite
DR. WILLIAM B. McDONALD
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

Partrauk Linksmybę į savo Namus ant Kalėdų.

Geriausius pasaulės muzikantus, dainorius, chorus, kapelijas, ir juokdarius galite parsikviesti, pirkdami sau

Grafofoną ant Kalėdų

Mes jumi pagelbėsime numušdami kainas tik prieš Kalėdas

No. 1. Birutė buvo 15 dol. Dabar tik 13 dol. gvarantuota ir duos jumi puikiausią muziką. Jeigu negali nupirkti, tai gauk 20 skaitytojų "Amerikos Lietuviui", duosime dovanų.

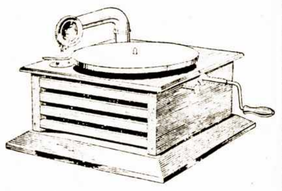

No. 2. Birutė, buvo 35 dol., dabar 23 dol. Jos paveikslo čia neturime, panaši į No. 1 tik didesnė.

Columbia kabinetas pigiausia kaina 75 dol.

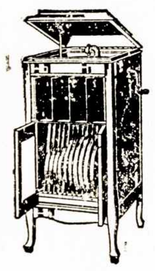

Columbia, kaip ant paveikslo 50 dol. žemiausia kaina.

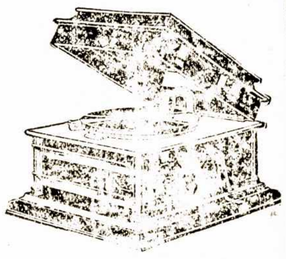

No. 3. Su kabinetu pasidėti rekordai ir su uždarynu ir užrakynimu, kaip ant paveikslo. Pirma buvo 60 dol., dabar 55 dol. tik prieš Kalėdas.

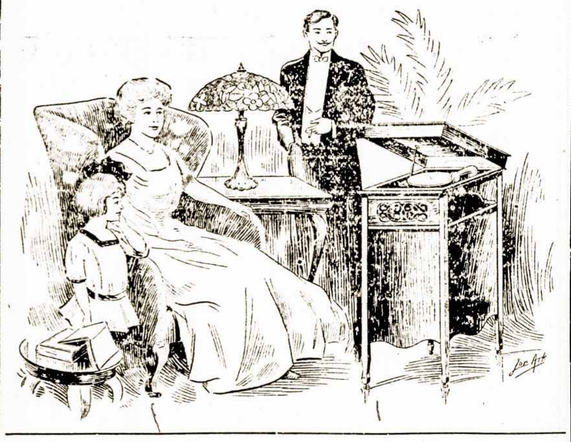

Rekordai lietuviškoje kalboje, gabiausių lietuviškų dainorių, ypatingai p. M. Petrausko, galima gauti pas mus. Pirk pas mus, o bus jumi gražiausiai pristatyta į jusų namus

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

JOHN CHERNIUS,
Lietuviškas Fotografistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose.
Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo
Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuvio.

24 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2385 W

Vienintėlė Lietuviška Krautuvė,

kuri parduoda visokius vaisus--fruts cukerkas, ledinę smetoną ice cream

Visokius minkštus gėrymus, cigarus, cigaretus ir tabaką

Baliams, vestuvėms, krikštynoms pristatom į namus. Nepamirškite!

J. MIKUŽIS ir A. ABRAITIS.
85 Millbury St., Worcester, Mass.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITĮ"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Geriausios Gyduolės nuo Reumatizmo
Dr. HENDERSONS Herb Pigulkos
Kas kenčia nuo reumatižmo gali buti sveiki vartodami šitas gyduoles. Tik $1.00 už baksiuką gaunama pas *M. PALTANAVIČIĄ, 15 Millbury St, Worcester, Mass.*

P. A. DĖDYNAS,
1 Worth St.,
Patarėjas visokiuosi reikaluose prisirašant prie *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.*

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Prieš gydymą.

Pasekmingas, mokslišlkas gydymas dykai del vyrų ir moterių.
Ar slinka jums plaukai?
Ar pražilę jusų plaukai nuo metų? Ar ežkresti kokias nors ne sveikumais ir limpanti jie?
Ar randas plaiskotes, niežas odos galvos?
Ar plaukai, bet pradėti plėšti?
Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytų ligų, tai stenkites apsaugoti jos. Užsakykete iliustrota knygute jusų prigentų kalba:
"TEISYBE APIE PLAUKUS,"
Parašita europos garsingo specialisto, kurioje randas įvairios žinios:
Gražybe plauku,—sudėjimas plauko ir odos galvos. Priežastis slinkimo plauku ir žilumas —Kaip užlaikyti sveikatą ir išaugiati plaukus.—Ir kaip tai i penkius savitis tureti gražius plaukus.-Žili plaukai.—Barzda.—Ir dekavones nuo užganedintu kliętu.

Ketvirtoje savaite.

GYDYMAS DYKAI.

Šeštoje savaite.

Mes galeme pertikrenti kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulaiko slinkimą plauku prašalina plaiskotes ir augina gražius plaukus Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiučeme kiekvienam dolerine dežute Calvacuraos N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." Išplaukete žemiau atspaustą kuponą ir siuskete šienden.

UNION LABORATORY, Box 434, Union, N. Y.
UNION LABORATORY,
Box 434, Union, N. Y.
Siučiu i dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiuntimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." (Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

AGENTŲ ATYDAI.
Nauja knyga rusams mokintis angliską kalbą parsiduoda po 25 c. Geras nuešimtis pardavėjams, kur rusų randasi, galima parduoti. Reikalaukite pas mus.
M. Paltanavičia,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Eagle "Micado" Percil No. 174.

Geriausio išdirbio PAIŠELIAI, sudėti gražiai į skrynutę po tuziną ir po pusę Groso.

Parduoda Krautuvėse po 5c. viena, 50c. už tuziną

Geltonai Dažytos

No. 1.—Minkšta, No 2. — vidutinė, No. 2½. — kietesnė, No. 3.—kieta, No. 4. — drutai kieta.

Vartok tą Paišelį, o per laiką sučėdysi pinigus.

EAGLE PENCIL CO.
377 Broadway,
New York, N. Y.

GERA PROGA

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c
Aritmetika mokinimuisi sokundų, su paveikslais (apdaryta)) 35c
Viso $ 1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Amerikos Lietuvio" ir $ 1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS
Box 62 New York City

NAUJI NAMAI ANT PARSIDAVIMO.
Po žemiausiom prekėm. Taipgi taisome namus ir krautuves. Meldžiam atsilankyti pas mus.
Stanislav Samborski
23 Perry ave.
Worcester, Mass.

Vietinė ir didžiausia agentura visoj Massachusetts valstijoj:— perkime farmų, namų, lotų ir rendavojimas tenementų.
Su visokiais reikalais kreipkitės pas John Burokas,
Real Estate Agencija
12½ Millbury st. Worcester.
(Ant antrų lubų).

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNIGYNE.
Galima gauti visokias kningas. Šičion paduodame surašą kningų, kurias vargiai kitur gausite:

1. — RODOS MOTINOM APIE AUGINIMĄ ŽINDOMŲ KUDIKIŲ. 18 puslapių kaina 5 c.,
2. — KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BŪTUME IR ILGAI GYVENTUME. 32 pusl., kaina 10 c.,
3. — DANGAUS AUGSTUMAS IR ŽEMĖS SENUMAS. Anykščių šilelis ir daugelis naujingų žinių. 149 pusl., kaina 20 c.,
4. — VISAS SVIETAS, žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai. Kaip turėtumėm mokinti. 150 pusl., kaina 20 c.,
6. — PERSPĖJIMAS APIE AMŽINĄ TIKĖJIMĄ, o ypatingai apie Jezaus Kristaus Bažnyčią. 63 pusl kaina 10 c.,
7. — PASNINKAI LIETUVOJE. 16 pusl., kaina 5 c.,
8. — KELETAS ŽODŽIŲ APIE NEŽMONIŠKUS MASKOLIŲ DARBUS KRAŽIUOSE ir apie sudynimą Kražiečių Vilniuje. 15 pusl., kaina 5 c.,
9. — DIEDAI IR GRAŽINA. Poėma. 61 pusl., kaina 25 c.,
10. — EUROPOS ISTORIJA. Sužemlapiu. 319 pusl., 25 c.,
11. — KELIONĖ Į EUROPĄ. 32 pusl., kaina 10 c.,
12. — KONRADAS VALENRODAS. Poėma 24 pusl., kaina 5 c.,
13. — LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA. 173 pusl., kaina 40 c.,
14. — NAŠLAITĖ. Drama keturių veiksmių septyniuose atsidengimuose. 22 pusl., kaina 10 c.,
15. — PETRAS ŽEMAITIS. Graži apysakelė del Lietuvos vaikelių. 69 pusl., kaina 20 c.,
16. — KRAŽIŲ SKERDYNĖ IR JOS PASEKMĖS. Paminklas del Kražių nuo Amerikos Lietuvių. 77 pusl., kaina 15 c.,
17. — LIETUVIŠKAI-TRAKIŠKOS STUDIJOS. 123 pusl., kaina 75 c., (su Dr. J. Basanavičiaus paveikslu).
18. — NUO DEGTINĖS. Komedija, dviejuose aktuose. 19 pusl., kaina 10 c.,
19. — APIE SVEIKATĄ. Pasikalbėjimas Motinos su vaiku. 16 pusl., kaina 10 c.,
20. — LIETUVIŲ TAUTOS PADĖJIMAS RUSŲ VIEŠPATYSTĖJE. (Rusų kalboje). 128 pusl., kaina 50 c.,
21. — KO MUS MOKINA ŽVAIGŽDĖS? 32 pusl., kaina 10
22. — POLITIŠKOJI EKONOMIJA. Kas ji yra ir ko mokina. 84 pusl., kaina 25 c.,
23. — KUN. A. BURBA. Jo gyvenimas ir darbai, 29 pusl., kaina 20 c.,
24. — KOMPLETAI MĖNESINĖS "TĖVYNĖS" 1896, 1897, 1899, 1909, 1910, 1911, 1912 metų, po 50 c., S. L. A. nariams — po 25 c.

"Tėvynė" — savaitinis laikraštis, 8 puslapių, leidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, išeina kas pėtnyčia.

Prenumerata metams:
Suvienytose Valst. $1.00
Kitose viešpatyst. $1.50

Reikalaudami kningų ir siųsdami piningus, prenumeratą, kreipkits šiuo adresu:
A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

$500.00 NEDUVĘS PASIULYMAS - $5.00.00 ATLYGINIMO DYKAI!

$500.00 duosim duovanų kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti, prieš musų nebuvusį pasiulymą, pardavinėjo ant 21 akmenio 14K Gold Filled ant 20 metų Gvaratuotą Laikrodėlį pigiau, negu mes, ir davė 31 prezentą prie laikrodėlio dykai, tai tam duosim $500.00 grynais pinigais už tai. O idant musų ant 21 akmenio 14K Gold Filled Laikrodėlius, Gvarantuotus ant 20 metų, kuolabiausiai praplatinti, darome dar nebuvusį pasiulymą, nes parduodam tuos brangius laikrodėlius tik už $6.75 ir prie kiekvieno laikrodėlio 31 augščiau patalpintą prezentą duodame visai Dykai. Taigi kas mums prisiųs savo tikrą adresą sykiu su šiuo apskelbimu ir 25 centus pradotko stampomis arba kvoterį, tai mes išsiųsim jam tuojau ant 21 akmenio 14K Gold Filled Laikrodėlį, Gvarantuota ant 20 mesų, geriausiu tos rųšies mechanizmu pasaulyj, ir prie kiekvieno daikrodėlio duosime augščiau parodytą 31 prezentą visai Dykai, kaip seka: Retežėlį su kabliuku, Žiedą, Pypkę, Branzalietą, (miniauture) Branzalietą su laikrodėliu, Setą spilkų, 32 cal. (model) Revolverį, Britvą, Armoniką, Kryžiuką, Veidrodėlį su 3 prietaisais, Peiluką, Diržą, importuotą atdarą (model) Laikrodėlį, Durklą, skuryni tabakui Krepšelį, nikelinę Dėžutę del dektukų. (miniature) Budniką-laikrodėlį, širdžiukę su reteželiu, (miniature) žiuroną. Kada atneš tau į namus laikrodėlį ir prezentus ir busi užganėdintas, tai užmokėsi likusius $6.50, taipgi 30 centų už prezentų persiuntimo išlaidas. Jeigu nebutum užganėdintas, tai nepriimk, o mes sugrąžinsim tau 25 centus pradotko. Apart to primenam, kad musų laikrodėliai yra ant 21 akmenio 14K Gold Filled Gvarantuoti ant 20 metų, ir mes laike tų 20 metų musų Laikrodėlius pataisom arba apmainom ant kitų visai Dykal, prisiuntus mums tik 25 centus ant persiuntimo išleidų. Taigi, pirkdamas iš mus laikrodėlį visiškai nieko nerizikuoji. Iš Kanados visus pinigus reikia paisiųsti iškalno. Adresuok aiškiai taip:

UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbrocker Bldg, Dept. 186 (Fifth Ave). New York, N. Y.

Siutus ir kitokius rubus

DUOKIT PASIUT MUMS!

Užtikrinam kad Jus sučėdysite pinigu ir turėsite **gražius rubus.** Mes imam materiją iš gerųjų firmu ir primierunojam rubą pagal žmogų, todel nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesni.

GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PIGIAUSIAI GERAI PASIUVAM.

Musų firma randasi New Yorke ir Paryžiuj todel mes greičiau gaunam visokias naujausias formas.

JEIGU NORITE TURĖT GERUS RUBUS PIGEI, TAD ATEIKIT PAS MUS.

Taipgi išvalom ir išprosinam visokias Vyrų ir Moterų drapanas. Tikras Jusų brolis lietuvis

E. G. KLIMAS,
4 SIGEL STREET. WORCESTER, MASS.

JUOZAPAS MIERNIKAS
Agentas
Amerikos Lietuvio.
12 Southel ave.
Montello, Mass.

SVIEZĘ PIENĄ
Galima pirkti nuo musų tautiečio
JUOZO URBONO
Atveža į namus
43 Ward St., Worester, Mass.

DOVANOS, DOVANOS!

Prieš Naujus Metus.

Ar tamstai tinka "AMERIKOS LIETUVIS"? Jeigu jumi 'AMERIKOS LIETUTIS" tinka dabar, tai ateityje dar labiau patiks. Pagelbėkite mumi "Amerikos Lietuvį" praplatinti tarpe visų lietuvių Amerikoje. Už jusų pasidarbavimą mes duosime jumi šias dovanas:

Kas prikalbins ir užrašys du skaitytoju gaus šitą puikią dolerio vertės ylą.

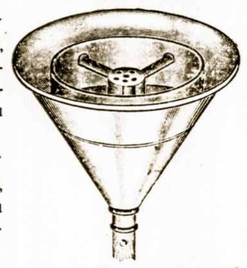

Kas užrašys porą skaityti, tas gaus šitą plovimui drapanų mašinelę, kuri užvaduoja nuo griumdymo rankom trynimo ir geriau mazgoja.

Kas gaus mumi 5 skaitytojus, tas gaus puikų prosą, kurinama su mediniais angliais, labai puiki dovana moterims.

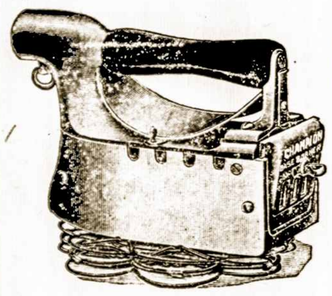

Kas gaus mumi 3 skaitytojus apturės nuo mųs puikią elektrikinę iktarnią.

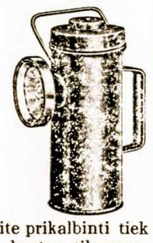

Pasirinkite vieną sau dovaną ir mėginkite prikalbinti tiek skaitytojų, kiek prie dovanos reikalinga. Labai lengva tik nepatingėkite, vienu vakaru galite gauti, jeigu imsitės prie darbo. Skaititojų adresus mėginkitė kartu prisiųsti ir labai aiškiai parašykite. Pinigus siųskite per pačtą arba registruotoje gromatoje.

Rašykite taip:

"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury St., Worcester, Mass.

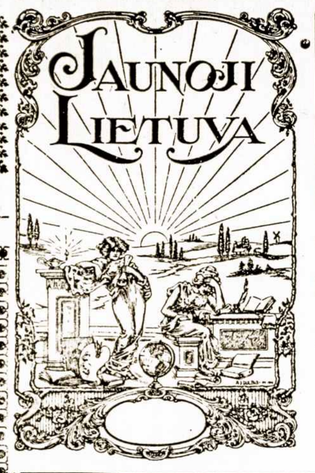

Jaunoji Lietuva

Vienintėlis savo rūšies 64 puslapių Iliustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.

Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk Jaunąją Lietuvą.

Kaina metams $3.00; pusei metų $1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojaus:

"JAUNOJI LIETUVA"
2257 W. 23 PL., CHICAGO, ILL.

Namai, Farmos Ant

PARDAVIMO

173 akrų farma netoli nuo Worcesterio, 11 kambarių stuba, didelė banė, didelis plotas miško, sodas, 12 karvių, 6 veršiai, 4 arkliai, vištinikai, tvartai del kiaulių, reikalimgi farmai padargai — viskas tas už $7.500. Įmokėti $3,000 -:- -:- -:- -:- -:-

—:—

Dvi naujos trijų tenementų stubos ir štoras lietuviais apgyventoj vietoj. Kieto medžio grindįs, loviai del skalbimo, gesas, fronto piazai, parsiduoda labai pigiai. Įmokėti $1.500.

A. BLAŽYS

REAL ESTATE & INSURANCE

13 Millbury Street.

NAUJA KNYGA!

Tik-ką išėjo iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams. Surinko V. K. Račkauskas, "TĖVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacijinis veikalas, kokis jau nuo senai buvo pageidaujamas. Jame telpa daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika.

Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapių. Kaina tiktai.....75c

Reikalaukite ir pinigus siųskite pas:

M. J. Damijonaitis 901 W. 33-rd Street CHICAGO, ILLINOIS.

P. S. Visas pelnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokių knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuvės katalogo.

HOTEL VERNON
Prop. M. Mc. CADY

Puikiausis hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.

VERNON SQUARE,
WORCESTER, : : MASS.

TURKIŠKOS MAUDYNĖS.

Puiki vieta išsimaudyti su paru po bėgančiu vandeniu ir loviuose. Atdara kiekvieną dieną nuo ryto iki velam vakarui. Seredoje moterų diena. Mokestis labai žema.

Turkish Baths, 3 Ledge St., Worcester, Mass.

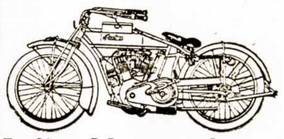

Indian Motorcycles-
Motoriniai Dviračiai

Ant pigių išmokėjimų. Norėdami praleisti puikiai laiką ant tyro oro važinėdami. Geriausios išlygos pirkti

MOTOR SALES CO.
705 Main St., Worcester, Mass.

NAUJA KNYGA

"VALKATA"

Ką tik išėjo iš spaudos. Tai yra labai puikus dramatiškas veikalas, kuris turi visiem patikti. Šį veikalą siulom teatrų lošėjam, po 35 c. už ekzempliorių.

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury St., Worcester, Mass

VIETA DARYMO

ICE CREAM.

Darome geriausia Ledinę Smetoną, duodame speciališkai nužeminta prekę, del vestuvių, balių, piknikų ir visokių pasilinksminimų.

KALASHIAN
147 Green St., Worcester, Mass.
Tel. Park 2847.

VINCAS CESNA
ir J. KIELE

Veža anglis ir malkas visiem Perkrausto žmones ir atlieka visokuius darbus su arkliais.

441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 7225-W

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Angliijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. X.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvįs, oisterius, klemsus, vėžius, taip-gi marinavotus galima gauti kenes. -:- -:-

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.

Sullivans Vernon Sq. Fish Market

PETRAS CIVINSKAS

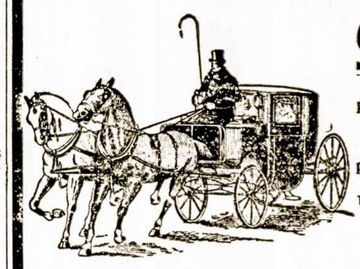

GRABORIUS

Parsamdo karietas dėl vestuvių ir laidotuvių, perka ir parduoda namus

Užlaikom čeverykų ir drapanų.

TEL. PARK 3563-J

411 MILLBURY ST., WORCESTER, : MASS.

Kur bėgi Jonuk?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGO" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai. -:- -:- -:- -:- -:- -:- -:-

Prenumerata Amerikoj $2.00 metams. $1.00 pusei metų.
" Kitose šalyse $3.00 met. $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiamas vienas numeris veltui.
Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Milžiniška Kostumeriška Kriaučių Dirbtuvė ir Drapanų Krautuvė.

J. Vaitkevičia

Siuvame vyriškas ir moteriškas drapanas

J. Davidonis

Valome, prosiname, taisome ir atnaujiname senas. Reinkotus darome ant užsakymų. Parduodame visokias gatavas drapanas.

Kviečiame brolius ir sesrįs, su drapanų reikalais kreiptis pas mųs. Mes siuvame pagal naujausias madas. Darbą atliekame greitai ir gvarentuojame.

Kviečiame visus pas mųs lankytis, o užtikrinam, kad busite užganėdinti

J. VAITKEVIČIA & CO.,
201 Millbury St., Worcester, Mass.

Geriausiai Taiso Laikrodėlius ir šeip visokius daigtus.

Linksma butų susipažinti su lietuviais, nes kalbu lietuviškai.

Kviečiu Atsilankyti Prekės Žemos.

A. FRIEDLAND.
146 WATER STREET, WORCESTER, MASS.

KATALIKAS — AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS — KATALIKAS

Visuomenės, literaturos ir politikos iliustruotas laikraštis.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ"

JIS paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai—krikščioniškoje dvasioje.

Dienraščiui "KATALIKUI" rupi lietuvių reikalai, darbininkų, moterių, jaunimo gyvenimas, lietuvių pramonė ir kulturinis kilimas aplamai.

Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ" leidžia

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

JONAS M. TANANEVIČIUS Bendrovės Prezidentas
S. P. TANANEVIČIUS, Bendrovės Vedėjas

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	
Europoje metams	

Paraneškite savo adresą, o gausite pasižiurėjimui vieną numerį veltui.

Taippat užlaikoma Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO.

Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

ALD — 3249 SO MORGAN ST. CHICAGO, ILL. — ALD

Skaitykite ir Platinkite "Amerikos Lietuvį".